

Locatie Athena (20DP)
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

Locatie Socrates (30GD)
Nieuwe Marnixstraat 90
2316 ES Leiden

Jaarverslag 2023

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden

(bestuursnummer 42505)

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Bestuursverslag	6
1.1 Bestuur en Raad van Toezicht	6
1.1.1 Stichtingsgegevens	6
1.1.2 Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	6
1.2 Algemene schoolinformatie	8
1.3 Visie & Missie	8
1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen	10
1.5 Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie	13
1.5.1 Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan.....	13
1.5.2 Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties	13
1.5.3 Passend Onderwijs	17
1.5.4 Kwaliteit van het onderwijs	18
1.5.5 Strategisch beleid en huisvesting	19
1.5.6 Ontwikkeling van strategisch HRM beleid.....	20
1.5.7 Zelfevaluatie bestuur.....	26
1.5.8 Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog	27
1.5.9 Governance, interne beheersing en toezicht	28
1.5.10 Horizontale verantwoording en afhandeling klachten.....	29
1.5.11 Opleidingsschool	29
1.5.12 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur.....	29
1.5.13 Beleggen en liquiditeitsbeheer.....	29
1.6 Toekomstbeeld meerjarenperspectief, risico's en begroting 2024	30
1.6.1 Meerjarenperspectief.....	30
1.6.2 Risico's en risicobeheersingsystemen.....	35
1.6.3 Begroting 2024	36
1.7 Financiële kengetallen.....	38
1.8 Continuïteitsparagraaf	39
1.9 Risicoanalyse	44
2 Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2023.....	46
3 Jaarrekening	51
3.1 Algemene toelichting	51
3.1.1 Activiteiten	51
3.1.2 Continuïteit.....	51
3.1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister.....	51
3.1.4 Schattingen.....	51
3.1.5 Verbonden partijen	51
3.1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht	52
3.2 Algemene grondslagen.....	52
3.2.1 Algemeen.....	52
3.2.2 Vergelijking met voorgaand jaar	52
3.2.3 Leasing.....	52
3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	52
3.3.1 Materiële vaste activa	52
3.3.2 Vorderingen.....	53

3.3.3	Liquide middelen	54
3.3.4	Eigen vermogen	54
3.3.5	Voorzieningen.....	54
3.3.6	Kortlopende schulden	55
3.4	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	56
3.4.1	Algemeen.....	56
3.4.2	Rijksbijdragen	56
3.4.3	Overige overheidsbijdragen	56
3.4.4	Overige baten	56
3.4.5	Personeelsbeloningen	56
3.4.6	Afschrijvingen op materiële vaste activa.....	57
3.4.7	Financiële baten en lasten.....	57
3.5	Financiële instrumenten en risicobeheersing	57
3.5.1	Marktrisico.....	57
3.6	Balans per 31 december 2023 (na resultaatverdeling)	58
3.7	Staat van baten en lasten 2023	60
3.8	Kasstroomoverzicht.....	61
3.9	Toelichting op de balans per 31 december 2023	62
3.10	Niet uit de balans blijvende activa en passiva.....	67
3.11	Toelichting op de staat van baten lasten 2023	69
3.13	Model E: Verbonden partijen.....	74
3.14	Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	74
3.16	WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector	75
3.17	Voorstel bestemming resultaat.....	77
3.18	Gebeurtenissen na balansdatum	77
4	Overige gegevens.....	78
4.1	Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht	78
4.2	Controleverklaring.....	79
Bijlage I.	Jaarverslag GMR 2022-2023	84

Voorwoord

Trots op de school

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een robuuste, klassieke en inspirerende school met fijne, begaafde leerlingen. De docenten van het SGL zijn hoog opgeleid, bekwaam, betrokken en ze nemen hun verantwoordelijkheid voor het onderwijs serieus. Ze weten wat goed is voor het vak en voor de leerlingen. Er is voldoende en kwalitatief goede ondersteuning door het OOP. Het bestuur en de schoolleiding zijn nabij en betrokken. Medewerkers zijn er trots op dat ze op het Stedelijk Gymnasium werken. Er is een hoge tevredenheid bij leerlingen en ouders over de school. Ook ouders zijn er trots op als hun kind naar het Stedelijk Gymnasium gaat. Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een gerenommeerd en gewaardeerd instituut in de stad. In 2023-2024 viert de school haar 700-jarig bestaan. De reünie, de personeelsdag, de receptie voor ouders en het festival voor leerlingen waren hoogtepunten in het jaar.

De school is gehuisvest in twee mooie, karakteristieke gebouwen in Leiden Zuid en Leiden Noord en is een vaste en betrouwbare speler in het onderwijsveld. De school heeft een goede reputatie en een stevige bestaanspositie, met voldoende kansen voor de toekomst.

De sfeer op de school is prettig, veilig en rustig. De school heeft de leerlingen goed in beeld en zij voelen zich over het algemeen gekend en gezien. Er is veel aandacht voor vorming en extracurriculaire activiteiten. Ook is er een uitgebreid en intensief aanbod van zorg.

In 2023 heeft opnieuw het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) veel aandacht gekregen binnen de school. We boden en bieden kansen en mogelijkheden aan leerlingen om de eventuele opgelopen achterstanden op cognitief of sociaal-emotioneel terrein in te halen. Vooral de structuurklas, de huiswerkklass en voor diverse vakken de extra ondersteuning werden door de leerlingen gewaardeerd. In elke afdeling op onze school werd er volop ontwikkeld om aan de gestelde doelen vanuit het NPO vorm en inhoud te geven. Daardoor konden we leerlingen goed begeleiden bij de opgedane achterstanden op sociaal-emotioneel en cognitief gebied.

In de CAO is afgesproken dat scholen tot een plan voor werkdrukvermindering komen wat op instemming van de personeelsgeleding kan rekenen. De PMR heeft hierin de regierol gekregen om bij het personeel 'op te halen' en te 'vertalen'. Het bestuur heeft het advies in ontvangst genomen en dit samen met de PMR bekeken op haalbaarheid, organisatorische kwesties en financiering vanuit de toegekende werkdrukkiddelen. Voor 2023 heeft het bestuur een bijdrage uit de reserves begroot bovenop de gealloceerde gelden.

CAO-maatregelen met betrekking tot deskundigheidsbevordering, onderwijskundige en persoonlijke ontwikkeling zijn ruimschoots in de persoonlijke normjaartaken opgenomen. Mede hierdoor lukte het onvoldoende om alle taken binnen de beschikbare formatieve ruimte van het formatieplan te kunnen plaatsen. Met als gevolg vele zogenaamde 'tijdelijke uitbreidingen' en overschrijdingen tot gevolg.

In juli 2023 bleek, dat er veel tijdelijke uren uit het lopende schooljaar (2022-2023) nog moesten worden uitbetaald. Ook werd in het najaar zichtbaar dat de voorgenomen mitigerende maatregelen bij de voorbereiding voor schooljaar 2023-2024 nog onvoldoende waren doorgevoerd. De vele wisselingen in de schoolleiding hebben daar mogelijk ook invloed op gehad. Dat leverde uiteindelijk een forse overschrijding van de begroting 2023 op. Deze groeide nog door de uitvoering van de nieuwe CAO met

een 10% loonsverhoging, die bij een vergoeding voor een gemiddelde GPL (gemiddelde personeelslast) voor een gymnasium altijd nadelig uitvalt. Bij het opstellen van de begroting voor 2024 heeft het bestuur zichzelf de opdracht gegeven om de structurele uitgaven en inkomsten dichter bij elkaar te brengen in de komende jaren. Het huishoudboekje moet weer op orde komen.

Daarmee ligt er een forse bezuinigingsopgave voor de komende jaren. De uitdaging en omvang daarvan worden erkend door RvT, schoolleiding, GMR en PMR. De meerjarenbegroting 2024-2028 bevat mitigerende maatregelen (in algemene zin) die er toe moeten leiden dat de inkomsten en uitgaven van het SGL structureel met elkaar in balans worden gebracht, zodat het huishoudboekje van de school weer gezond wordt. Ondanks deze maatregelen zal het de reserve van het SGL fors afnemen, maar nog wel voldoende zijn en nog steeds aan de criteria die wij zelf als SGL en daarnaast ook het ministere stellen voldoen.

We staan als Stedelijk Gymnasium de komende jaren voor de uitdaging om de trend van een dalend aantal leerlingen weer om te buigen richting stabilisering. We staan ook voor de uitdaging om het gymnasiale onderwijs verder te moderniseren, aandacht te schenken aan kennis, aan Bildung en aan persoonlijke groei van alle mensen in de onderwijsgemeenschap. En we blijven er aan werken om ons onderwijs boeiend, aantrekkelijk en van meerwaarde te laten zijn voor de 21ste eeuw. Tevens om de licht dalende trend met betrekking tot de onderwijsopbrengsten om te buigen. Hierbij gaat onze aandacht met name uit naar de onderbouw van de beide vestigingen, in het bijzonder die van Socrates.

In het schooljaar 2023-2024 hebben we hard gewerkt aan het weer op orde brengen van het formatieproces, de financiën en de ontwikkeling van de organisatiestructuur. Deze moeten in de loop van 2024 verder vorm en gestalte gaan krijgen in de uitvoering.

1 Bestuursverslag

1.1 Bestuur en Raad van Toezicht

Dit is het dertiende verslagjaar van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De school heeft twee hoofdvestigingen. Beide locaties Athena en Socrates bieden volwaardig gymnasium onderwijs van klas 1 t/m 6.

1.1.1 Stichtingsgegevens

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden (hierna: SSGL) is opgericht in 2010 en ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer: 2736.28.16. Vanaf 1 januari 2010 is het bestuur van de SSGL het bevoegd gezag van het Stedelijk Gymnasium. Sinds 1 augustus 2011 hebben de twee locaties van het Stedelijk gymnasium een aparte instellingscode:

- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Athena, Fruinlaan 15, 2313 EP Leiden (20DP)
- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Socrates, Nieuwe Marnixstraat 90, 2316 ES Leiden (30GD)

1.1.2 Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht

In het kalenderjaar 2023 bestond het College van Bestuur het eerste half jaar uit mevrouw drs. I. Krul MEM, voorzitter van het College van Bestuur en de heer P.J.A. Pijnenburg, lid van het College van Bestuur. Het tweede halfjaar bestond het College van Bestuur uit mevrouw drs. R.A. de Vries, voorzitter van het College van Bestuur en de heer drs. H.A.T.G. Freitag MEM, lid College van Bestuur. De Raad van Toezicht bestond uit de heer dr. W.P. de Ridder (voorzitter), mevrouw drs. S.L. Pikker, de heer mr. A.H. den Held, mevrouw N.J. van de Griend en de heer prof. dr. R.A. Lawson.

College van bestuur	Functie	Nevenfuncties
Drs. I. Krul MEM	Voorzitter CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	-Bestuur Stichting Het Zelfstandige Gymnasium m.i.v. 1 oktober 2021 -Lid Raad van Toezicht Onderwijsgroep Amstelland (bezoldigd)
P.J.A. Pijnenburg	Lid CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	-Penningmeester Stichting Vrienden van Zuydtwijck (onbezoldigd)
Drs. R.A. de Vries	Voorzitter CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	-Coach voor schoolleiders (onbezoldigd)

College van bestuur	Functie	Nevenfuncties
Drs. H.A.T.G. Freitag MEM (ad interim)	Lid CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	-Eigenaar van Hadrianus Onderwijs- managent, advies en coaching (bezoldigd) -Lid Programmaraad RAP Leiden, Duin en Bollenstreek (bezoldigd) -Voorzitter collegiale bestuurlijke visitaties (VO-Academie, bezoldigd) -Intervisie begeleider startende bestuurders (VO-academie, bezoldigd) -Auditor bestuurlijke accreditaties (VO- raad, bezoldigd) -Zelfstandig coach en supervisor schoolleiders en bestuurders in het VO -Lid thema commissie Professionele schoolorganisatie (VO-raad, onbezoldigd)

Nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht in 2023

Naam	Hoofdactiviteit	Deelactiviteiten
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	- Directeur Futures Studies	- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Woningstichting Nieuwkoop - Vicevoorzitter Raad van Toezicht PEP Den Haag - Lid Raad van Commissarissen De Goede Woning, Zoetermeer - Lid Raad van Toezicht De Hartekamp Groep - Extern lid Audit Committee Ministerie van Justitie en Veiligheid
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	- Directeur Bureau Interim&Transitie	- Lid Raad van Commissarissen Woonzorg NL - Lid Raad van Commissarissen Waterweg Wonen
Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	- Directeur Faculteit Technologie, Innovatie en Samenleving, Haagse Hogeschool	- Lid Maatschappelijke Raad van Advies Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden - Lid Algemeen Bestuur Stichting Toekomstbeeld der Techniek
Mr. A.H. (Anton) den Held		- Bestuurslid Horst Gerson Lezingen
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	- Hoogleraar Europees recht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden	- Vicevoorzitter Raad van Bestuur EU- Grondrechtenagentschap, Wenen - Bestuurslid Kirchheiner Stichting voor Ombudsman en Democratie - Bestuurslid Stichting Geuzenpenning Vlaardingen

1.2 Algemene schoolinformatie

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is het grootste zelfstandige gymnasium van Nederland. Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een openbare school met een lange geschiedenis. Als eerste gymnasium in ons land werd het in 1838 opgericht als voortzetting van de Latijnse school, waarvan de oudste vermelding dateert uit 1324. In kalenderjaar 2023 heeft het SGL het 700 jarig bestaan uitgebreid gevierd met een festival voor leerlingen, een receptie voor ouders, een dag voor personeel en een reünie voor oud-leerlingen en oud-collega's.

In oktober 2023 telde het Stedelijk Gymnasium in Leiden 1726 leerlingen, van wie meer dan de helft uit naburige gemeenten komt. De school heeft dan ook een duidelijk regionale functie.

De school is gehuisvest op twee locaties: de locatie Athena aan de Fruinlaan in Leiden-Oost, met 833 leerlingen en de locatie Socrates aan de Nieuwe Marnixstraat in Leiden-Noord, met 893 leerlingen.

Het leerlingenaantal is de afgelopen jaren gedaald. Ten opzichte van 1992 is het leerlingenaantal weliswaar ruim verdubbeld van 940 leerlingen tot 2036 in het schooljaar 2017-2018, maar vanaf het schooljaar 2018-2019 is sprake van een lichte daling door een lagere instroom, een tussentijdse uitstroom en een uitstroom van relatief grote cohorten in klas 6.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal leerlingen	2021	1984	1910	1822	1749	1726
Athena	1093	1035	987	924	880	833
Socrates	928	951	924	898	869	893

1.3 Visie & Missie

Visie: Aansprekend onderwijs: de leerling op weg naar verantwoordelijkheid

In de voorafgaande schoolplanperiodes stond op ons gymnasium steeds het ontwikkelen van de *formamentis* centraal: een kritische, zelfstandige analytische en sociale houding bij onze leerlingen. Essentieel daarbij zijn naast het verwerven van kennis, het ontwikkelen van zelfinzicht en het leren nemen van eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot het leerproces.

In *Het prachtige risico van onderwijs* signaleert pedagoog en onderwijskundige Gert Biesta dat onderwijs in de kern iets wonderlijks is, dat niet te vatten is in cijfers en metingen, maar ontstaat in de relatie in het hier en nu. En hij benoemt dat het altijd onvoorspelbaar en daarmee een risico blijft.

Wij denken dat persoonsvorming zoals Biesta die beschrijft, een mooi handvat geeft voor de invulling van de *formatio mentis*. De theorie van Biesta voegt daar met zijn pedagogische component een nadruk op de aanspreekbaarheid aan toe. Een volwassen subject is een persoon die ook aangesproken kan worden op het gebruik van zijn individuele vrijheid.

Biesta bepleit een terugkeer van het lesgeven en wij bepleiten dat met hem. De docent is als pedagoog essentieel voor de ontwikkeling van de leerlingen. Van de docent wordt gevraagd de leerlingen te leren om de keuzes die hij of zij maakt in perspectief te zien en op die keuzes te reflecteren in relatie tot de wereld om hen heen. De docent dient dat niet alleen te vragen, maar van hem of haar wordt gevraagd ook het goede voorbeeld te geven.

Dit streven is gekozen als motto voor het vigerende schoolplan: aansprekend onderwijs in de dubbele betekenis van het woord.

Missie

We bieden aansprekend gymnasiaal onderwijs dat breed toegankelijk is in een prettig schoolklimaat. We spannen ons in om alle leerlingen die een gymnasiumopleiding bij ons willen volgen en daar de potentie voor hebben, binnen te halen en te houden. We stimuleren de leerling stappen te zetten op weg naar verantwoordelijkheid.

Inhoud en onderwijskwaliteit

Het onderwijs op onze school is in eerste instantie gericht op de inhoud. Deze focus wordt weerspiegeld in de samenstelling van het docentenbestand, dat voor het overgrote deel bestaat uit (academisch geschoolde) docenten met een eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Het Stedelijk Gymnasium wil onderwijs bieden van een hoge kwaliteit. Wij streven naar effectief onderwijs, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen in leertempo, leerstijl en niveau. Wij houden rekening met individuele achterstanden en leerproblemen terwijl leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere lesprogramma, moeten kunnen rekenen op extra aanbod en uitdaging.

Ambitie en talentontwikkeling

Het Stedelijk Gymnasium streeft ernaar een klimaat te scheppen waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, voor zowel leerlingen als personeel. Dit betekent voor ons onderwijs dat wij binnen en buiten de reguliere lessen mogelijkheden aanbieden die verder gaan dan het voorgeschreven curriculum. Hierdoor krijgen leerlingen de kans om hun eigen talenten optimaal tot hun recht te laten komen en uit te blinken op alle mogelijke terreinen. Onze school wil bij de inrichting van het onderwijs de nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen. Sociale vorming en samenwerking met anderen staan daarbij hoog in het vaandel. Studie- en huiswerkhulp en coaching van onderbouwleerlingen door bovenbouwleerlingen wordt gestimuleerd. De school hecht aan een goede en ordelijke en veilige werksfeer voor de leerlingen en streeft ernaar ook buiten de lestijden de school open te stellen als studieplek voor huiswerk en voor verdiepende en remediërende activiteiten van de leerlingen.

Attitude, ruimte en respect

Wij stimuleren een klimaat van openheid, wederzijds respect en een persoonlijke benadering. Onze school bevordert mondigheid en een kritische zelfstandige houding, waarbij respect voor andere opvattingen centraal staat. Iedere leerling en medewerker moet zich veilig en gerespecteerd voelen.

Binding

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen en medewerkers zelf verantwoordelijkheden dragen en serieus genomen worden. De zeer actieve leerlingenvereniging USA organiseert culturele en sportieve activiteiten, feesten en geeft het leerlingenblad (Socius) uit. Leerlingen uit klas 5 zijn hulpmentor voor klas 1, leerlingen uit de bovenbouw geven huiswerkhulp aan leerlingen uit de onderbouw en leerlingen maken deel uit van de medezeggenschapsraad, leerlingenraad en andere overlegorganen. Ouders leveren een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de school door hun betrokkenheid in de ouderraad, de medezeggenschapsraad (MR), als klassenouder of begeleider bij projecten en andere activiteiten.

Organisatiedoelen

De organisatiedoelen worden verwoord in de kernkwaliteiten van de school:

- het geven van mooi en effectief onderwijs dat gericht is op competentie, relatie en autonomie;
- het scheppen van een klimaat voor zowel leerlingen als personeel waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, waarin ieder zijn talenten optimaal kan ontwikkelen en waarin ieder kan excelleren;

- het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude, waarbij meerdere perspectieven worden gezien en gewaardeerd;
- het creëren van betrokkenheid en binding met de school van leerlingen, ouders en medewerkers.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

De exploitatiecijfers over het kalenderjaar 2023 laten – zoals verwacht - een negatief resultaat zien. In de begroting was echter uitgegaan van een negatief resultaat van €786.987, terwijl het werkelijke resultaat uitgekomen is op -€1.819.530: een overschrijding van €1.032.543. Globaal is de overschrijding als volgt te specificeren:

- Personeelslasten: extra fte's door vervangingen, extra taken etc. €420.000
- Tekort op PB en werkdruk €180.000
- Extra inhuur uitzendkrachten en onderwijzend personeel €190.000
- Extra inzet ICT (extern) €150.000
- Divers: schoolplan, werving, interims, lustrum etc. €150.000

De structurele salarisverhoging van 10% per 1 juli 2023 en de eenmalige uitkering in november is (gedeeltelijk) gecompenseerd door de extra ontvangen basisbekostiging.

Baten:

- Basisbekostiging, bestoisting strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim en aanvullende bestoisting werkdrukverlichting: op 14 juni 2023 is de wijziging m.b.t. de Regeling bestoisting vo-scholen gepubliceerd. De bedragen voor de kalenderjaren 2023 en 2024 in de Regeling bestoisting vo-scholen zijn verhoogd met 5,76%. Het tarief per leerling in de basisbestoisting is nog eens met 0,82% opgehoogd naar 6,58%. Dit laatste is het gevolg van het toevoegen van de middelen voor professionalisering leraren en de eenmalige uitkering voor het onderwijs ondersteunend personeel. Vorig jaar maakten deze middelen – en de bestoisting werkdrukverlichting - nog onderdeel uit van de regeling (prestatiebox)middelen SHRM. Deze bestoisting valt hierdoor lager uit dan begroot. Om de cijfers goed te kunnen vergelijken zijn de cijfers van 2022 en de begroting 2023 aangepast aan deze verschuivingen. Per saldo leidt de gewijzigde bestoisting in 2023 tot €287.935 meer inkomsten dan begroot. Er was in de begroting rekening gehouden met een indexatie van de basisbestoisting van 3,5%.
- Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV: het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden heeft de bestoisting m.i.v. 2023-2024 verlaagd van €110 naar €55 per leerling. Verschil t.o.v. de begroting: €20.575.

Lasten:

- Loonkosten: de overschrijding t.o.v. begroting is €607.280, o.a. als gevolg van de CAO wijzigingen en extra fte's (zie hierboven). Het gemiddeld aantal fte is in 2023 in totaal 5,06 fte hoger dan begroot:

	Begroting	Realisatie	Verschil
Directie	4,00	2,99	-1,01
OP	114,32	119,43	5,11
OOP	25,84	26,80	0,96
Totaal	144,16	149,22	5,06

Door de krimp van het aantal leerlingen zou het aantal fte **benodigd** voor lessen afnemen van 84,64 in 2022-2023 naar 83,8 in 2023-2024. Echter, doordat er vanaf 2023-2024 wordt gewerkt met max.

24 lessen per week (i.p.v. 25) is het benodigd aantal fte voor lessen toegenomen naar 87,29. Het aantal (extra) fte benodigd voor taakuren is gedaald van 25,85 naar 20,25. Het totaal benodigd fte onderwijzend personeel is gedaald van 110,49 naar 107,54. Niet inzetbaar in 2023-2024 i.v.m. BAPO, verlof en verzuim is 8,3 fte (2022-2023: 12,67 fte).

- Bij de directie is 2 fte vertrekkende directieleden (1 mei en 1 augustus) vervangen door twee externe interim directieleden. Het vertrek van directieleden heeft ook geleid tot extra wervingskosten.
- Uitzendkrachten en inhuur personeel: de overschrijding van de begroting is voor een deel toe te schrijven aan vervanging van zieke OOP-ers (+ €40.000), extra inhuur van uitzendkrachten vanuit de Werkdrukmiddelen (+ €60.000) en NPO (+ €50.000), inhuur OP voor vervanging tijdens verlof van docenten (€40.000), inhuur van twee directieleden (+ €200.000), extra ICT-ers (+ €150.000) en de begeleiding bij het opstellen van het schoolplan (€17.000). De inhuur van directieleden wordt gedeeltelijk gecompenseerd door minder loonkosten.
- Personeelsfeesten: i.v.m. het lustrum is een extra uitje voor het personeel georganiseerd. Ook is er voor het OOP een uitje in oktober georganiseerd.
- Energie en water: met name de kosten voor gas hebben geleid tot een meevaller.
- Schoolboeken: de grote uitgeverijen dwingen de school steeds meer tot afname van dure LiFO methodes (licentie-folio). Huurboeken zijn nauwelijks meer leverbaar waardoor het gunstige huurcontract met VanDijk dit jaar geen positief effect had op de totale kosten.
- (Culturele) activiteiten: het lustrumuitje voor leerlingen en ouders is flink duurder geworden dan begroot. Het Schoolfonds heeft €50.000 bijgedragen. De overige €95.000 (niet begroot) is betaald uit de NPO-middelen.

Werkdrukverlichting

In 2023 is ca. €550.000 bekostiging ontvangen voor werkdruk verlichtende maatregelen. Hiervan is 50% beschikbaar voor de extra pb-uren en 50% voor het collectieve deel. De MR heeft ingestemd met de interventies voor fase 1. Er is in 2023 €220.000 uitgegeven aan collectieve werkdruk verlichtende maatregelen. De bekostiging voor de extra pb-uren is niet dekkend voor de werkelijke kosten.

Investeringsen

De begrote investeringen zijn niet (volledig) gerealiseerd. Begroot €904.804, realisatie €268.476. Hierdoor zijn de afschrijvingskosten ook lager dan begroot. Met de realisatie van de bibliotheek en de mediaborden is een start gemaakt. Een aantal posten zal doorgeschoven worden naar 2024 of later. In WIFI is niet eenmalig geïnvesteerd, maar hiervoor is een huurcontract afgesloten. De investering in akoestische maatregelen m.b.t. de gymzaal Athena was niet begroot.

Groot onderhoud

Vanaf 2022 wordt er gewerkt met een nieuw Meerjarenonderhoudsplan (MOP). Deze is eind 2022 bijgesteld, wat heeft geleid tot een aanpassing van de jaarlijkse dotatie naar €282.000 (2022: €348.000). In 2024 zal een keuze moeten worden gemaakt of de voorziening voor groot onderhoud berekend zal worden volgens de nieuwe voorschriften of dat we het onderhoud gaan activeren waarbij de voorziening vrijvalt. Er zal een nieuw beleidsrijk MOP opgesteld worden door een extern bureau.

Kengetallen

De kengetallen solvabiliteit en liquiditeit bleven hoog en lieten op balansdatum een lichte krimp zien ten opzichte van de vorige kalenderjaren. De kapitalisatiefactor en het weerstandsvermogen zijn – als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat - flink gekrompen.

Sinds 2020 wordt de ‘signaleringswaarde mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen’ opgenomen (zie de brief van het ministerie van onderwijs d.d. 29 juni 2020 referentienummer 24862676). De berekening leidt tot een normatief eigen vermogen van €2.621.570. Het publiek eigen vermogen van de stichting is op balansdatum is € 5.678.019, zodat het ‘mogelijk bovenmatig eigen vermogen’ €3.056.449 is. Eind 2022 was dit nog €4.938.477.

Reserves

De reserves van het SGL zijn ruim. Door de snelle groei tot 2017 van het leerlingenaantal en het achterblijven van voldoende huisvestingsmogelijkheden heeft het SGL niet optimaal kunnen investeren en functioneren. Het ontbrak de school door ruimtegebrek destijds aan mogelijkheden om te kunnen investeren in onderwijskwaliteit. Wij hebben ons vanaf de verzelfstandiging van het Stedelijk Gymnasium Leiden zorgen gemaakt over de financiële ontwikkelingen op lange termijn. Uit demografische studies bleek dat het aantal potentiële leerlingen in de regio op niet al te lange termijn waarschijnlijk fors zou afnemen. Op basis daarvan hebben wij jarenlang een terughoudend financieel beleid gevoerd. Ieder jaar is een meerjarenbegroting opgesteld, waaruit bleek dat wij over enkele jaren rekening zouden moeten houden met een verlieslatende situatie. Echter, de school heeft zich een aantal jaar zo ontwikkeld, dat het werkelijke aantal leerlingen de demografische toekomstvisie verre heeft overtroffen. Dat heeft geleid tot een meer dan volledige bezetting van de schoolaccommodatie. Eind 2014 is de uitbreiding van de locatie Socrates opgeleverd en met ingang van het schooljaar 2021-2022 is de aanvullende huisvesting van Athena beschikbaar gekomen.

De hoogte van de financiële buffer heeft ertoe geleid dat het bestuur in 2015 besloten heeft om een deel van de reserves in te zetten voor een (min of meer) structurele besteding. Dit heeft de volledige instemming van de Raad van Toezicht en de GMR gekregen. Bij het vaststellen van de begroting en de meerjarenbegroting in de Kadernota worden jaarlijks, zolang het financiële perspectief daartoe de ruimte geeft, voorstellen gedaan om met nieuw (structureel) beleid de reserves af te bouwen.

Om de overmatige reserves terug te brengen zijn - naast waar mogelijk het terugbrengen van de groeps grootte - de afgelopen jaren aanvullende structurele kwaliteit bevorderende maatregelen genomen, waaronder een (gedeeltelijke) eigen bekostiging van de optimale functiemix, het aanstellen van een conrector onderwijs en zorg, het aanbieden van facultatieve extra vakken, zoals het vak onderzoek, wiskunde C en drama en meer vakondersteuning.

Gezien het demografisch perspectief met betrekking tot de te verwachten leerlingenaantallen, is in 2020 besloten om op advies van de accountant een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve om de onderwijskwaliteit op de middellange termijn te borgen in een situatie van lichte krimp. Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft destijds uit de algemene reserve een bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp gevormd voor een bedrag van € 4.855.957. Dit bedrag is gebaseerd op de exploitatietekorten die in de meerjarenbegroting 2022-2026 berekend zijn onder invloed van het dalende aantal leerlingen zonder concessie te doen aan uitgaven die de onderwijskwaliteit op peil houden. De instroom van het aantal leerlingen in klas 1 blijft sinds 2017-2018 achter bij de uitstroom. Dit leidt tot exploitatietekorten die gedeeltelijk ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht kunnen worden. De eerder aangekondigde mitigerende maatregelen zijn in 2023-2024 niet ingezet wat heeft geleid tot een groot exploitatietekort. Bij de afsluiting van het boekjaar heeft het bestuur besloten om een deel van het verlies toe te rekenen aan de krimp. Er is €1.396.318 ten laste gebracht van deze reserve.

Beleidskeuzes die in 2023 geleid hebben tot overschrijding van de begroting zoals extra inhuur van ICT-personeel, inhuur van directieleden, inhuur van een adviesbureau t.b.v. het schoolplan, lustrumactiviteiten etc. komen ten laste van de algemene reserve (€300.000).

Begin 2022 is een risicoanalyse gemaakt. De risicoreserve blijft eind 2023 €1.696.000. In 2025 zal een nieuwe risicoanalyse worden gemaakt. Naar verwachting zal de reserve naar boven bijgesteld moeten worden gezien de kwetsbaarheid van de administratieve organisatie – met name op het gebied van formatie – en de instroom van 228 leerlingen in 2024-2025 (waar gerekend was met 300).

NPO: op balansdatum was €2.359.708 van de begrote 2,8 miljoen uitgegeven. Voor het restant is een 'reserve Nationaal Programma Onderwijs' opgenomen (saldo 31 december 2023: €471.676). Een deel van het totale verlies is toe te schrijven aan het NPO-project. Hierdoor zal deze reserve eind 2023 gedeeltelijk vrijvallen met €105.725.

De kosten van de Klassieke Culturele Reizen en het lustrum overstegen de inkomsten. Als gevolg hiervan zijn de private bestemmingsreserves gedaald met €17.487 naar €6.904.

Risico's

Risico's staan vermeld in paragraaf 1.6.2 en worden geanalyseerd in de risicoanalyse (par 1.9).

Met betrekking tot het kasstroomoverzicht en de financieringsbehoefte zijn in het kalenderjaar geen bijzonderheden te vermelden.

1.5 Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie

1.5.1 Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan

De beleidsvoornemens zoals deze zijn geformuleerd in het schoolplan worden uitgevoerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De evaluatie maakt onderdeel uit van de van tevoren vastgestelde beleidscyclus. Het schoolplan omvat beleidsvoornemens op het gebied van school- en onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, kwaliteitszorg, financieel en materieel beleid, interne en externe communicatie. Het beleid wordt jaarlijks vertaald in een activiteitenplan. De looptijd van dit schoolplan is 2019 tot 2024.

In 2023 was het effect van de pandemie nog zichtbaar in het achterblijven van sociale- en executieve vaardigheden van leerlingen. De cognitieve achterstanden waren beperkt (zie verder 1.5.2).

In het tweede deel van 2023 is gestart met het proces van het schrijven van een nieuw schoolplan. Onder leiding van bureau Fraey zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van leerlingen, medewerkers, ouders, oud-leerlingen en externen. Dit zal voor de zomer van 2024 leiden tot het schoolplan 2024-2029, dat dan ter goedkeuring bij de GMR zal worden neergelegd.

1.5.2 Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties

Het Stedelijk Gymnasium Leiden biedt onderwijs op hoog niveau aan: er is voor veel vakken meer aanbod in het opdoen van kennis en vaardigheden dan het minimale curriculum. Het onderwijs dat op het SGL geboden wordt, heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Bij het

inspectieonderzoek in juni 2022 werd op alle kwaliteitsgebieden (Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat en Kwaliteitszorg en ambitie opnieuw de kwalificatie *goed* toegekend.

De conclusie van de inspectie luidde:

*“De scholen hebben een uitdagend en breed aanbod voor leerlingen dat ze voorbereidt op de samenleving en het vervolgonderwijs. De leerlingen maken ruimhartig gebruik van de vele mogelijkheden om zich in de diepte of breedte verder dan gebruikelijk te ontwikkelen, of -daar waar nodig- achterstanden in te lopen. De scholen stimuleren waar mogelijk het stapelen van vakken en het versnellen van het onderwijsprogramma. De scholen zorgen goed voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen. Dat de scholen hier grote waarde aan toekennen blijkt uit de schoolcultuur (helder en breed gedragen) en ook uit het aanbod: mediation- en relatielessen vormen een vast bestanddeel van het curriculum. De scholen monitoren de realisatie van de veiligheid goed en treffen adequate verbetermaatregelen als dat nodig is. Het beleid inzake uitingen die strijdig zijn met de basiswaarden is goed verankerd in de schoolcultuur en glashelder voor leraren en leerlingen. De scholen hebben een duidelijke pedagogische visie en mede daardoor een samenhangend en doelgericht aanbod burgerschap. De waarden die de scholen willen overbrengen en de kennis en vaardigheden (sociale en maatschappelijke competenties) zijn voor leerlingen herkenbaar en komen tot uitdrukking in het voorbeeldgedrag van leraren. Het stelsel van kwaliteitszorg ten behoeve van de onderwijskwaliteit staat, en dat geldt voor de inrichting, de uitvoering én de evaluatie. De schoolleidingen en leraren weten wat de onderwijskundige koers van de scholen is en zij onderschrijven deze ook. De scholen kennen een professionele verbetercultuur en de dialoog (bijvoorbeeld tussen schoolleiding en leraren en tussen medezeggenschapsraad en schoolleiding) is goed ontwikkeld. Van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontving het Stedelijk Gymnasium Leiden sinds 2012 ononderbroken het predicaat *excellente school*.”*

Bij de meest recente beoordeling hebben beide locaties van het Stedelijk Gymnasium van de Inspectie van het onderwijs het predicaat ‘Excellente School’ gekregen. Het predicaat is voor drie jaar verleend en geldig van 2022-2025. Een door de inspectie samengestelde deskundige jury heeft de scholen beoordeeld.

Uit het juryrapport 2022:

“De jury is onder de indruk van de congruente wijze waarop de school talentontwikkeling van leerlingen en medewerkers stimuleert en bestendigt. Zowel leerlingen als medewerkers krijgen de ruimte en worden gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen. De aanpak van het excellentieprofiel is breed gedragen in de hele school. Door het combineren van een breed aanbod met een cultuur van een lerende organisatie kunnen leerlingen en medewerkers zich breed ontwikkelen en komen hun talenten tot bloei. Het brede aanbod richt zich zowel op extra ondersteuning als ruimte voor verbreding en verdieping. De onderwijsresultaten van het Stedelijk Gymnasium Leiden zijn bovengemiddeld en daarnaast is er een hoog welbevinden onder leerlingen, hun ouders en medewerkers. Grote aantallen leerlingen nemen deel aan het extra aanbod dat geboden wordt, medewerkers vervullen veel extra taken en het excellentieprofiel is vervlochten met de cultuur van de school als geheel. Ook toont de school zich betrokken bij diverse doelgroepen voor wie passend onderwijs niet altijd vanzelfsprekend is, zoals hoogbegaafden of leerlingen voor wie het gymnasium wel geschikt is maar niet gevonden wordt vanuit hun achtergrond. De school trekt hiervoor samen op met het primair onderwijs en het samenwerkingsverband. Daarnaast is de school actief binnen de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium rondom het onderzoek naar kansenongelijkheid. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft een duurzaam excellentieprofiel en heeft dit ook richting medewerkers uitgebouwd. Talentontwikkeling en schoolontwikkeling gaan hand in hand. De school is daarmee een voorbeeld voor andere scholen.”

NPO

Vanaf het schooljaar 2021-2022 heeft het SGL de NPO middelen zoals toegekend door de overheid ingezet conform een model bestaande uit negen interventies. Deze interventies zijn gedurende en aan het einde van het jaar geëvalueerd in gesprekken met docenten, schoolleiding, externe betrokkenen en leerlingen/ouders (GMR). De regelgeving rondom de besteding van de NPO middelen is in de loop van de tijd vanuit de overheid aangepast: scholen mogen de middelen verder “uitsmeren” over een langer tijdsbestek (2024-2025), waardoor wij nu “middelen volgen activiteiten” kunnen hanteren (de interventies/activiteiten zijn het startpunt. We hebben besloten om de NPO middelen tot en met 2024 in te zetten en het dan af te ronden. De GMR heeft hiermee ingestemd.

Interventies vanuit de NPO middelen:

1. Kleinere klassen: dit is in 2023 gerealiseerd in de tweede klas (vanaf 2023-2024);

Locatie	Leerjaar	Groepen	Klasgrootte	N II (1 okt)	NPO
Athena	1	5	27.2	141	
	2	6	23.33	143	ja
	3	5	25.2	123	
	4	5	26.6	138	
	5	5	29.2	142	
	6	5	28.2	146	
Socrates	1	6	26.67	169	
	2	6	22.5	134	ja
	3	5	27.2	148	
	4	6	26.33	154	
	5	5	25.4	124	
	6	6	26.5	164	

2. Intensivering van het mentoraat: om aandacht te geven aan de extra werkdruk voor mentoren in de begeleiding van leerlingen en afstemming met ouders en/of externe begeleiding (zie ook 3) wordt een totaal van 20 extra uren op de taakbelasting van de mentoren toegekend voor het jaar 2022-2023 en 10 uur voor 2023-2024. Deze incidentele maatregel wordt niet gecontinueerd na het schooljaar 2023-2024;
3. Extra ondersteuning op het gebied van (meta)cognitieve en leervaardigheden: de inzet van extra-curriculaire begeleiding op het gebied van leervaardigheden, huiswerk, bijles en ondersteuning is voortgezet, zowel vanuit interne capaciteit georganiseerd (steunlessen, structuurklas e.d.) als met inkoop van externe capaciteit (Studielokaal, Onderwijshelden en De Koning). Hieronder vielen ook de specifieke trainingen voor de examenklassen;
4. Extra ondersteuning op het gebied van specifieke zorg: de inzet van extra zorgcapaciteit voor leerlingen die het moeilijk hebben (o.a. gerelateerd aan corona) zijn gecontinueerd. Dit betrof met name de inzet van een psycholoog voor leerlingen (tot en met 2022-2023) en de ontwikkeling van beleid op hoogbegaafdheid en versnelling (ten behoeve van het terugdringen van de thuisblijfproblematiek waarmee het SGL in toenemende mate te maken krijgt);
5. Extra middelen voor sociale c.q. bindingsactiviteiten: conform de aanpak van voorgaand jaar worden de leerjaarcoördinatoren extra middelen ter beschikking gesteld om centraal (met het leerjaar) of decentraal (met de klas, met de mentor) extra activiteiten te bekostigen om de binding in de klassen te versterken. In 2024 is daar een groot festival t.b.v. het lustrum bijgekomen;
6. Extra middelen voor centrale (administratieve en beleidsmatige) ondersteuning: dit betreft met name de inzet, monitoring en organisatie van een ordentelijke herleidbare inzet van de middelen; 0,5 fte aan beleidsadvies op het gebied van data (studievoortgang, in-, door- en uitstroom) en uitbreiding van secretariaat t.b.v. ondersteunende processen van 0,4 fte.

Van de NPO middelen is in 2023 ca. 30% ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL).

De verschillende genomen maatregelen zijn als volgt effectief gebleken:

Ad 1. De tweede klas van het schooljaar 2023-2024 had een grootte van ongeveer 22/23 leerlingen (met een algemene splitsingsfactor van 29).

Ad 2. Het mentoraat is geïntensiveerd conform afspraak en begroting waardoor mentoren meer tijd en ruimte hebben gehad om met ouders/leerlingen te spreken over mogelijke achterstanden en/of sociaal emotionele zaken omtrent de nasleep van de corona crisis. Uit tevredenheidsmetingen blijkt dat leerlingen zich gezien en gehoord voelen.

Ad 3. Voor alle leerlingen is extra ondersteuning, naschools, in de vorm van bijles en huiswerkbegeleiding beschikbaar gesteld. Hiervan is door gemiddeld ongeveer 250 leerlingen door het jaar heen gebruik gemaakt.

Ad 4. De beoogde interne psycholoog is aangesteld voor één dag per week per locatie. Deze heeft gerapporteerd over haar caseload en effectiviteit. Deze maatregel was vooral gericht op het beperken van het thuis komen te zitten. Van de leerlingen die door de psycholoog gezien zijn, zijn geen leerlingen thuis komen te zitten. Besloten is om de inhuur van de psycholoog vanaf 2023-2024 voort te zetten vanuit de middelen die we ontvangen van het samenwerkingsverband.

Ad 5. De begrote gelden zijn aangewend voor extra extra-curriculaire activiteiten, waaronder een uitje en festival ter gelegenheid van het 700-jarige bestaan. Alle middelen zijn aangewend voor de leerlingen.

Ad 6. De extra middelen ten behoeve van de administratieve organisatie zijn aangewend voor het monitoren en meten van de aard van de instroom (welke problematiek is hierin zichtbaar), de doorstroom (welke resultaten hebben welke invloed) en de uitstroom (achterliggende redenen voor uitval). Deze worden gebruikt voor bijvoorbeeld aanpassing van overgangsnormen en/of plannen voor leerlingen (vaak gerelateerd aan corona-achterstanden).

Na instemming van de GMR op de geformuleerde besteding van de NPO middelen (uiteraard met eventuele aanpassingen op basis van het onderlinge gesprek) is er een NPO begroting opgesteld in lijn met de zes domeinen (meerjarig) waaruit duidelijk wordt hoe lang de verschillende interventies te handhaven zijn totdat de NPO middelen uitgeput zijn.

Toetsing en examinering

Inhoudelijk ligt het primaat voor toetsing en examinering bij de vaksecties. Docenten in hun vaksecties stellen de voorstellen voor de PTA's op voor de examencommissie, waarbij ze in toetsstof en toetsvorm rekening houden met de eindtermen van het vak en het afsluitende karakter van de examenonderdelen. De PTA's zijn jaarlijks onderwerp van gesprek in alle vaksecties.

Ook bij het maken, corrigeren en bespreken van de toetsen wordt door de vaksecties uitgebreid overlegd. De hoge mate van professionaliteit van het docententeam leidt tot een immer kritische houding en levendige discussies binnen de secties.

Dit jaar is opnieuw een grote stap gezet met de ontwikkeling van een toetsbeleid, dat volgens planning in 2024 aan de MR voorgelegd zal worden. Alle aspecten van de toetscyclus worden onder de loep genomen: opstellen, afnemen, beoordelen en evalueren.

De **examencommissie** heeft dit jaar in nauw overleg met de vaksecties en leerjaarcoördinatoren de voorstellen voor de PTA's en examenreglement opgesteld. De PTA's zijn onder andere getoetst aan de wettelijke taak van de examencommissie om het afsluitend karakter van de PTA's te borgen en dit jaar is het examenreglement onder andere aangepast op basis van wet- en regelgeving rondom inhaalmomenten en herkansingen. De voorstellen voor de PTA's en het examenreglement zijn door de examencommissie naar het bevoegd gezag verzonden, dat ze ter goedkeuring heeft voorgelegd aan de

MR. Na deze goedkeuring zijn de documenten voor 1 oktober gepubliceerd, zowel intern op Moodle als extern bij de inspectie en op het oudergedeelte van onze website.

De examencommissie heeft dit jaar haar werkwijze vastgelegd in een kort reglement, notuleert haar vergaderingen en heeft de werkwijze rondom het opstellen van het nieuwe PTA verder uitgebreid om de deskundigheid rondom examinering bij docenten verder te bevorderen. De examencommissie is een gesprekspartner van zowel vaksecties, docenten, schoolleiding en coördinatoren en dit jaar ook nadrukkelijk met de leerlingenraad, PMR en GMR om tot breed gedragen verdere verbeteringen te komen rondom onze examinering. De examencommissie heeft haar jaarverslag en jaarplan met bijbehorende evaluaties en adviezen uitgebracht aan het bevoegd gezag.

Bij de **inspectieonderzoeken** op schoolniveau in 2019 en 2022 kregen beide scholen van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op het onderdeel Afsluiting (in 2019: Toetsing en afsluiting) de kwalificatie ‘voldoende’:

Zoals in de tabel hieronder is weergegeven, is het **slagingspercentage** in 2023 wat lager dan we gewend zijn. Landelijk zien we dat ook. In de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 was de invloed van corona merkbaar. Om de negatieve gevolgen van de schoolsluitingen te beperken, mochten leerlingen in beide jaren hun examens over de tijdvakken spreiden, een extra herkansing maken en een cijfer wegstrepen (“duimregeling”). In 2022-2023 waren er geen extra maatregelen meer.

Op Athena hebben 149 van de 167 kandidaten hun diploma behaald: een slagingspercentage van 89%. Op Socrates zijn 112 van de 119 kandidaten geslaagd: 94%. Het landelijke slagingspercentage voor het vwo was 88,6. Beide locaties zitten daar (ruim) boven. In totaal zijn er 261 kandidaten geslaagd van de 286 en dat is 91,2%. Hieronder zien we de slagingspercentages van de afgelopen jaren.

Uitslagbepaling na tijdvak 3:

Jaar	2023	2022	2021	2020	2019	2018
SGL totaal geslaagd	91,2%	97,7%	98%	98%	97,2%	94,3%

1.5.3 Passend Onderwijs

Het Stedelijk Gymnasium Leiden wil dat elke leerling met zijn eigen aanleg, mogelijkheden en talenten zich optimaal kan ontplooiën en zich thuis voelt. Het bovenstaande betekent dat voor leerlingen met leerproblemen, een ontwikkelingsstoornis, ziekte of handicap extra ondersteuning en begeleiding beschikbaar is. Bij het laatste inspectieonderzoek kreeg de extra ondersteuning de kwalificatie *goed* toegekend. De inspectie schreef in haar rapport:

“De school geeft goed vorm aan het extra ondersteunen van leerlingen die passend onderwijs nodig hebben. Het beleid van de school is erop gericht om elke leerling die daartoe de wil en de capaciteiten heeft in staat te stellen om een gymnasiumdiploma te halen. De school is bereid om daar erg ver in te gaan en de inspanningen leiden veelal tot succes.”

Vanuit het Samenwerkingsverband wordt passend onderwijs op de VO-scholen in Leiden op twee manieren ondersteund en versterkt. In de eerste plaats gebeurt dit met de inzet van de Begeleiders Passend Onderwijs (BPO’ers). Voor de inzet van BPO’ers heeft het Samenwerkingsverband een overeenkomst met de Ambulante Educatieve Dienst (AED). Het aantal beschikbare uren BPO wordt jaarlijks verdeeld over alle scholen. Scholen hebben zelf de ruimte om te bepalen hoe en voor welke ondersteuningsvragen zij de BPO’ers inzetten. Daarnaast is er per school een bedrag van €25.000

beschikbaar voor taakuren van docenten die die leerlingen in het kader van passend onderwijs ondersteunen. Op het Stedelijk Gymnasium zetten wij deze taakuren in voor onze intern begeleiders (IB'ers) en zogenaamde supermentoren die (soms onder auspiciën van een BPO'er) een zware zorgleerling extra ondersteuning bieden.

Naast deze extra ondersteuning voor leerlingen met een specifieke leerbehoefte of leerbelemmering (passend onderwijs) is er voor alle leerlingen een breed arsenaal aan preventieve en licht-curatieve interventies beschikbaar gericht op het signaleren of ondersteunen van leerproblemen en opgroei- en gedragsproblemen (de zogenaamde basisondersteuning). Een deel van deze interventies wordt standaard aan alle leerlingen aangeboden (o.a. mentoraat, lessen studievaardigheden, dyslexiescreening, lessen omgaan met conflicten, relatielessen). Een ander deel wordt op maat aangeboden als leerlingen tijdelijk wat extra ondersteuning nodig hebben (o.a. counselors, faalangsttraining, weerbaarheidscursussen, huiskamer, schoolpsycholoog). Uiteraard zijn de plannen en inzet van extra middelen afgestemd door bestuur/schoolleiding met de PMR en GMR.

Het samenwerkingsverband heeft de bekostiging voor de scholen halverwege 2023 vrij plotseling teruggebracht van €110 naar €55. Deze halvering is een bezuiniging, ten bate van de financiële situatie van het samenwerkingsverband. Dat betekende voor het Stedelijk Gymnasium dat onze inkomsten onverwacht terugliepen.

Loket Passend Onderwijs van het SWV

Het Loket Passend Onderwijs is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuningsvragen van de scholen die onderdeel uitmaken van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden. Plaatsing van leerlingen gebeurt in basis binnen het regulier onderwijs indien nodig met extra ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband en indien noodzakelijk wordt een leerling speciale ondersteuning geboden, vaak binnen de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Gifted education (hoogbegaafdheid)

Op het Stedelijk Gymnasium Leiden streven we ernaar de verborgen én bestaande talenten van onze leerlingen te stimuleren. Dit doen we vanuit het model van *gifted education*, onderwijs waarin groei en leren gestimuleerd worden bij ál onze leerlingen, met en zonder hoogbegaafdheidskenmerken. Onze opzet van *gifted education* kent drie poten; de begeleiding van leerlingen, het stimuleren van talentontwikkeling buiten de lessen (extra-curriculair) en de toepassing van differentiatie in de lessen. Wij willen een omgeving aanbieden waarin iedere leerling zich thuis voelt. Dit alles onderbouwd door de meest recente wetenschappelijke theorieën.

1.5.4 Kwaliteit van het onderwijs

In 2019 heeft de Inspectie een bestuursonderzoek afgenomen. Het oordeel van de inspectie was voldoende voor kwaliteitszorg, een goed voor kwaliteitscultuur en verantwoording en dialoog. In 2022 heeft de inspectie bij het onderzoek alle kwaliteitsstandaarden SKA1, SKA2 en SKA3 met een goed beoordeeld.

“De scholen hebben een stelsel van kwaliteitszorg dat goed is ingericht en goed wordt uitgevoerd en geëvalueerd. Zo zitten schoolleidingen, leraren en vakgroepen bovenop alle relevante onderwijsresultaten. Deze worden snel en adequaat geanalyseerd en waar nodig worden afspraken gemaakt over verbeteringen, die vervolgens worden geïmplementeerd en nadien geëvalueerd. Deze cyclische wijze van werken wordt ook toegepast op het schoolplan, de jaarplannen, de leskwaliteit, de begeleiding van leerlingen en de veiligheid (zie hiervoor ook de tekst bij Veiligheid). De scholen

verantwoorden zich op de adequate wijze over de behaalde resultaten. Illustratief voor de kwaliteitszorg is dat de scholen aantoonbaar werk hebben gemaakt van aanbevelingen uit eerdere rapporten van de inspectie. Het gaat om zaken als het concreter formuleren van doelen en het prioriteren hiervan en om het door leraren afstemmen van instructie en opdrachten op groepen en individuele leerlingen. De onderwijsvisie, ambities en doelen zijn neergelegd in het schoolplan en de daarop gebaseerde jaarplannen. Deze plannen zijn richtinggevend voor de ontwikkeling van de scholen. Bij de totstandkoming ervan zijn alle relevante partijen betrokken geweest en de plannen worden regelmatig geëvalueerd, bijgesteld en besproken met de medezeggenschapsraad, leraren en vaksecties. Schoolleiding en leraren werken op een constructieve en positieve wijze samen aan het verbeteren van het onderwijs voor de leerlingen. Ditzelfde geldt voor de wijze waarop schoolleiding en medezeggenschapsraad met elkaar omgaan. De beide locaties werken eveneens nauw samen en in gesprekken wordt dit duidelijk als leraren en schoolleiding zeggen dat Athena en Socrates eigenlijk één school zijn met twee locaties (in plaats van twee scholen). Leraren worden ruim gefaciliteerd om zichzelf vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch te ontwikkelen. Zij ervaren hierin veel ruimte en zijn over deskundigheidsbevordering op een constructieve wijze in gesprek met de schoolleidingen, die voldoende oog hebben voor de ontwikkeling van de scholen en de doelen van het schoolplan. Leraren en vakgroepen voelen zich in hoge mate verantwoordelijk voor de kwaliteit van de lessen en voor de resultaten die zij met leerlingen bereiken. De schoolleidingen zijn ambitieus, tonen onderwijskundig leiderschap, werken nauw samen met de medewerkers en onderhouden goede contacten met andere scholen, het samenwerkingsverband en scholen voor vervolgonderwijs (universiteiten).”

Systematische inzet van instrumenten

Binnen het Stedelijk Gymnasium zijn we op weg om steeds meer en systematischer onze kwaliteit in kaart te brengen en te meten. De aansluiting bij Kwaliteitsscholen VO is een belangrijke stap in de professionalisering van de kwaliteitszorg. Nu worden zaken als resultaten, verzuimgegevens (van leerlingen en personeel), welbevinden van personeel of ontwikkelingen in de samenstelling van de leerlingenpopulatie of het personeel op de voet gevolgd.

Sinds 2021 is een medewerker aangesteld om te komen tot een verstevigde data-voorziening en -analyse. Dit heeft in 2022 en 2023 geleid tot rijkere rapportages ten aanzien van de instrumenten die gebruikt worden.

Verslaggeving

De verslaggeving van de kwaliteitszorg vindt jaarlijks plaats in managementrapportages RvT en in diverse separate notities voor diverse stakeholders.

1.5.5 Strategisch beleid en huisvesting

Het beleid van de Stichting Stedelijk Gymnasium is steeds geweest om zoveel mogelijk leerlingen de kans te geven een goede gymnasiumopleiding te volgen. Alle leerlingen die zich aangemeld hebben in 2023 konden op hun voorkeurslocatie geplaatst worden. Met name op Athena is nog voldoende ruimte vanwege de in 2021 gerealiseerde nieuwbouw. Een afname van het aantal leerlingen wegens een dalende demografische trend was al jaren voorspeld en deze is zichtbaar in de cijfers voor met name Athena. Het aantal leerlingen op Socrates kent in 2023 weer een lichte stijging, het gebouw wordt optimaal gebruikt en wordt momenteel zelfs als krap ervaren voor het huidige aantal leerlingen.

1.5.6 Ontwikkeling van strategisch HRM beleid

De kwaliteit van het personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs en een goede verbinding van het personeelsbeleid met de opgaven waar de school voor staat en met de missie en de kernkwaliteiten is van grote meerwaarde.

Het personeelsbeleid is er op gericht een klimaat te bieden waarin het personeel zich gewaardeerd weet en zich gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling, passend binnen de missie van de school. Wij willen niet alleen met leerlingen, maar ook met elkaar als medewerkers zorgvuldig omgaan en eisen niet alleen van leerlingen hoge kwaliteit, maar ook van medewerkers. De medewerkers beschouwen zichzelf en elkaar als volwassen individuen, die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun functioneren in relatie tot elkaar.

Vanuit de organisatiedoelen en de visie op personeelsbeleid zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Behoud en onderhoud van de kwaliteit van de arbeid bij het personeel;
- Het scheppen van een goed werkklimaat en werksfeer;
- Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden.

Bij de ontwikkeling van het HRM beleid van de stichting komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Gesprekkencyclus;
- Loopbaanontwikkeling;
- Scholing;
- Formatie- en organisatie;
- Arbeidsvoorwaarden;
- Arbeidsomstandigheden;
- Lerarentekort.

Jaarlijks wordt aan de hand van het schoolplan een jaarplanning ofwel activiteitenplan opgesteld, waarin deze onderwerpen een plek krijgen, evenals de thema's veiligheid, gezondheid en welzijn.

Strategisch personeelsbeleid

Belangrijke aandachtspunten binnen het strategisch personeelsbeleid waren voor de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden in 2023 de wijze van totstandkoming van de formatie, invoering van de vernieuwde cao en collectieve werkdrukverlichtende maatregelen. Bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zijn onderwijs en personeelsontwikkeling onlosmakelijk gekoppeld. Om goed onderwijs te kunnen geven en als school een aantrekkelijke werk- en leeromgeving te kunnen bieden, is een stevige en transparante formatie, kwalitatief en kwantitatief, de basis van waaruit gewerkt kan worden. Daarbij werd in het najaar van 2023 helder, dat de uitvoering van het ingezette beleid onvoorzien leidde tot een forse overformatie.

De plannen, inzet van middelen en overschrijding van de begroting zijn voortdurend onderwerp van gesprek geweest met de PMR, de GMR en de RvT. Zij zijn betrokken bij de voornemens voor mitigerende maatregelen ter voorbereiding van schooljaar 2024-2025. Daarbij is de RvT geïnformeerd over het personeelsbeleid middels de managementrapportage.

De belangrijkste inzet van middelen betreffende strategisch personeelsbeleid in het algemeen gaat naar formatie voor lessen en taken, beloning (bij vaste aanstelling LC en een hoog percentage LD 70%), sterke inzet op begeleiding van nieuwe medewerkers en de inzet van onderwijsondersteunend personeel. De school stimuleert medewerkers om individueel of in sectieverband ruim gebruik te maken van het professionaliseringsbudget. Docenten met een tweedegraadsopleiding verplichten zich bij indiensttreding tot het volgen van de master 1^e graad. Tevens is naar aanleiding van de resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek opnieuw de discussie opgestart over de actualisatie van

de organisatiestructuur, een scholingsbeleid opgesteld, een ziekteverzuimbeleid opgesteld in 2024 en een visiestuk geschreven ten aanzien van strategisch HRM op het SGL.

Gesprekkencyclus

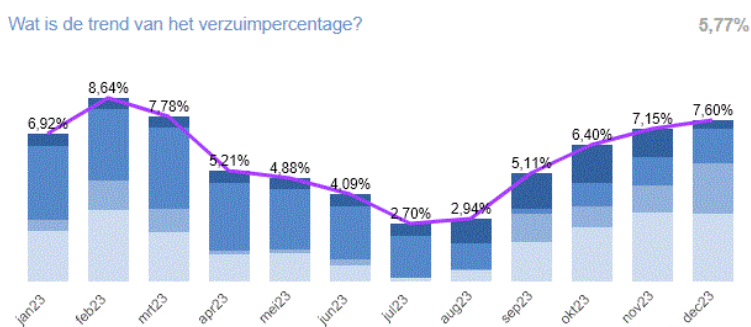
Beide scholen hebben de intentie om te werken met een vaste gesprekscyclus, die beschouwd wordt als de basis voor de uitvoering van een goed Integraal Personeelsbeleid. Met ingang van 1 augustus 2023 hebben 17 nieuwe medewerkers (13 leraren, 2 schoolleiding, 2 OOP-ers) een aanstelling gekregen. De nieuwe docenten volgen bij een positieve beoordeling een driejarige intensief inductietraject.

Voor zittend personeel is er, in overleg met de PMR, in principe een tweejaarlijkse gesprekscyclus. Echter, in de voorgaande (corona)jaren tot in 2023 is de organisatiestructuur ontoereikend gebleken om dit te realiseren. De schoolleiding van vier mensen had daarvoor onvoldoende capaciteit en heeft dat besproken met de GMR en de RvT, zonder dat dat tot wijzigingen heeft geleid. In 2023 zijn drie van de vier leden van de schoolleiding vertrokken. Daarvoor zijn twee interim-schoolleiders gekomen en is een nieuwe voorzitter van de Raad van Bestuur geworven. Ook dit nieuwe bestuur heeft geconstateerd dat de huidige organisatiestructuur niet houdbaar is en derhalve is in schooljaar 2023-2024 een begin gemaakt met het ontwerpen van een gewijzigde organisatiestructuur. Het belangrijkste verbeterdoel van die structuur moet zijn een goed en hoogwaardig personeelsbeleid, in samenspraak met het team en de Raad van Toezicht. Vooruitlopend hierop is met iedere medewerker in het najaar van 2023 het ‘Goede Gesprek’ gevoerd, om verbinding en aandacht alvast concreet vorm te geven. De beoordeling van de nieuwe medewerkers is in schooljaar 2022-2023 afgerond volgens plan.

Verzuim

Het verzuimpercentage over kalenderjaar 2023 is binnen SGL 5,77% tegen het landelijk gemiddelde van 4,8% binnen het onderwijs. OOP is daarbij 11,51%, OP is 4,68% en Directie 0,51% .

In 2020 was het verzuimpercentage binnen SGL (4,98%) lager dan het gemiddelde binnen het VO, in 2021 (6,04%) was dit nagenoeg gelijk en voor 2022 (7,29%) was het percentage ongeveer 1,5% hoger dan het landelijk gemiddelde van 5,7%. De stijgende lijn van verzuim is in 2023 doorbroken met een daling van 1,52%. Het percentage medewerkers dat zich in 2023 heeft ziekgemeld, ligt met 66,1% zo’n 5% lager dan in 2022 (71,3%).

2023	2022	2021	2020
5,77%	7,29%	6,04%	4,98%

Sinds 1 januari 2022 wordt het Stedelijk Gymnasium Leiden door De Arbodienst geadviseerd en ondersteund bij ziekteverzuim en re-integratie. Sinds het najaar van 2023 wordt het Stedelijk Gymnasium Leiden ondersteund voor o.a. juridische personeelszaken door de heer Marcel Dekker van

Brussee Lindeboom Advocaten (sinds 1 januari 2024 Brussee Lindeboom Cascade Onderwijsadvocaten en mediators, afgekort BLC Onderwijsadvocaten).

Veiligheid

Jaarlijks wordt het thema veiligheid geagendeerd bij PMR, GMR, MT en RvT. Een jaarlijkse rapportage veiligheid wordt opgesteld. De inspectie heeft het thema veiligheid ook meegenomen in haar onderzoek en het oordeel is zeer positief op dit punt. In het verslag veiligheid wordt meegenomen: A. Ongevallenregistratie en -preventie B. Incidentenregistratie C. BHV D. Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) E. Cameratoezicht F. Tevredenheidsonderzoeken G. Jaarverslag vertrouwenspersonen. Over het algemeen is het aantal incidenten laag. Zie verder het verslag veiligheid.

Professionalisering

Professionalisering is een belangrijk element in het personeelsbeleid, evenals alle zaken die daaruit voortvloeien. Het Human Resource Management (HRM) van een school draait eerst en vooral om de vrouw of man voor de klas. Het is tevens één van de antwoorden op het lerarentekort en een hoofdelement in het tegengaan van (een beleving van) werkdruk. In 2023 heeft de school collectieve studiedagen georganiseerd, waarbij leden van de diverse werkgroepen een rol speelden. Tevens is door de school een mentorentraining aangeboden. In de "Goede Gesprekken" die gehouden zijn met alle medewerkers is een inventarisatie gedaan op welke thema's het team behoefte heeft aan scholing.

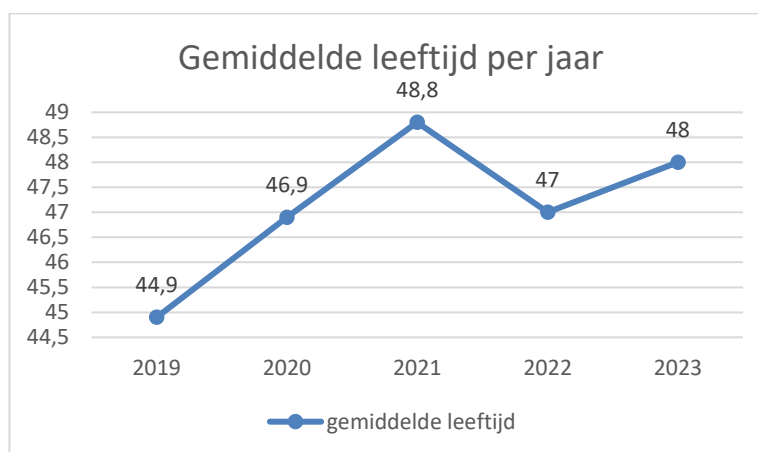
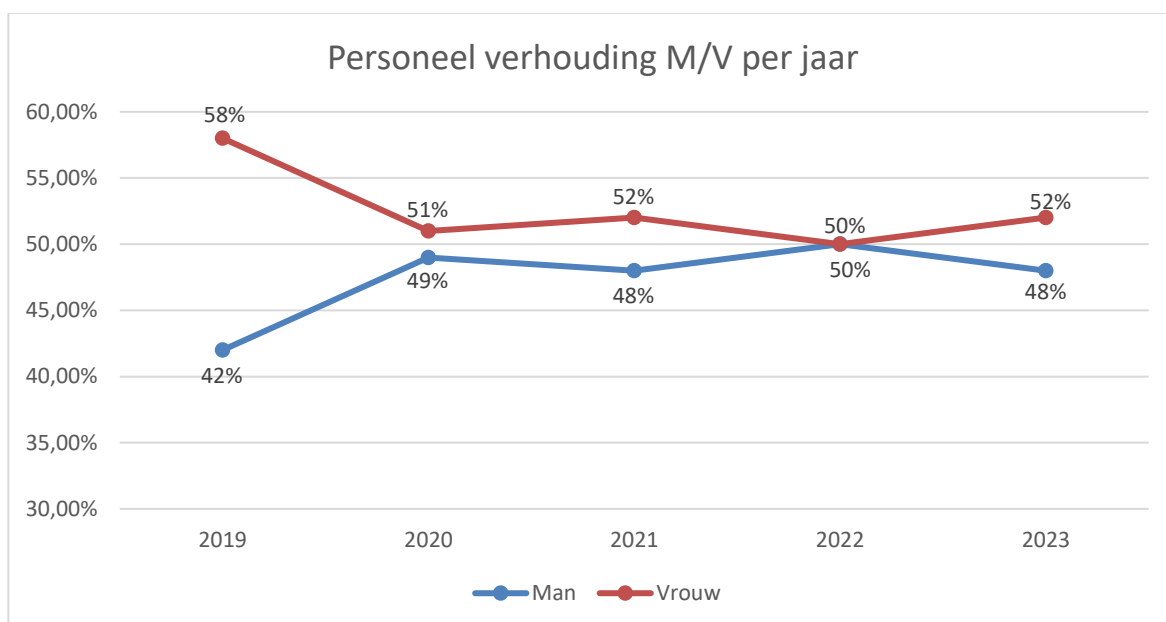
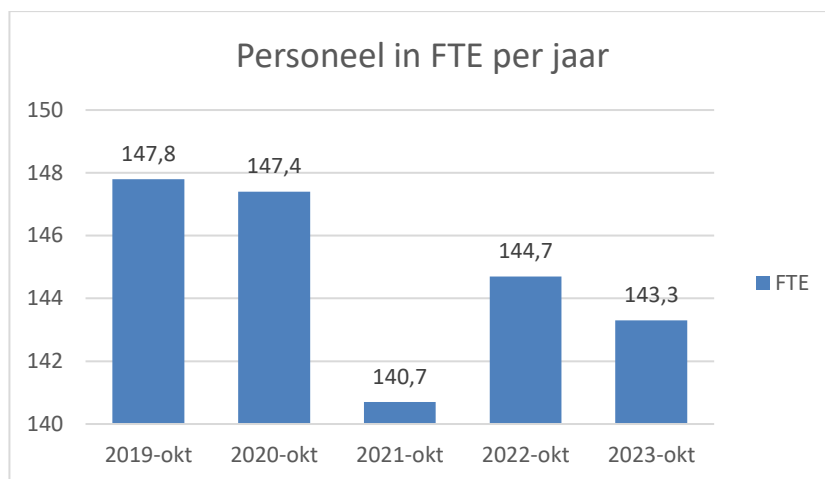
CAO

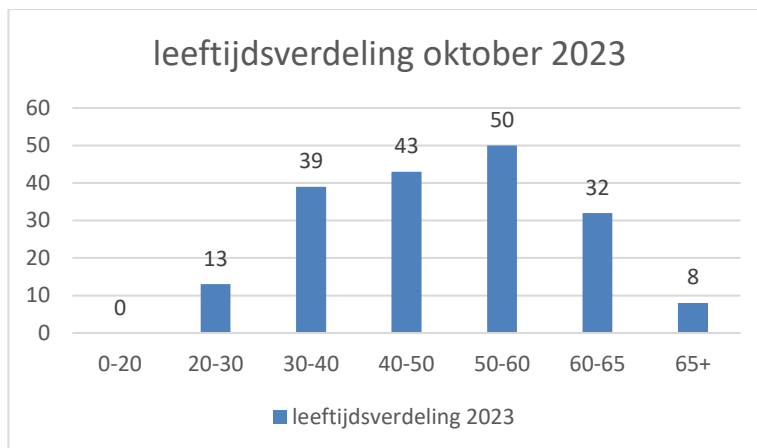
In september 2023 is na het bereiken van een onderhandelaarsakkoord een nieuwe cao voor werknemers in het voortgezet onderwijs afgesloten. De cao heeft een looptijd van 17 maanden, van 1 mei 2023 tot 1 oktober 2024. De salarissen en uitkeringen werden per 1 juli 2023 structureel verhoogd met 10%. Werknemers kregen daarnaast in november 2023 een eenmalige uitkering die afhankelijk was van de loonschaal.

In de afgelopen jaren hebben we een opeenstapeling gezien van maatregelen van de overheid: ontwikkeltijd 50 uur vanaf 2019/2020, PB-uren eerst 50 uur en vanaf 2022 een verhoging naar 90 uur (werkdrukverlaging) en professionalisering basisvaardigheden en curriculumherziening 16 uur vanaf 2023/2024. Dat heeft geleid tot een flinke druk op de takenplaatjes. Voor het Stedelijk Gymnasium Leiden bleef er bij 24 lesuren op het takenplaatje weinig ruimte over voor het invullen van taakuren. In 2022 zijn ook collectieve werkdrukverplichtende maatregelen genomen vanuit de bekostiging. De uitkering van extra middelen betreffende de collectieve werkdrukvermindering, conform de CAO 2022-2023, voor het boekjaar 2023 betreft dit € 278.685. Dit is besteed aan o.a. de inzet van surveillanten tijdens de toetsweken, sectiebrede scholing en/of heidag, faciliteren van gesprekken rondom werkdruk en werk/privé balans, implementatie van facilitaire management software en (vanaf 2023-2024) 16 uur voor professionalisering basisvaardigheden en curriculumherziening.

Gegevens medewerkers

Hieronder staan diverse grafieken en tabellen ten aanzien van de samenstelling van het personeelsbestand van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De data worden jaarlijks gemonitord (bron AFAS).

Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Het gevoerde beleid is gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag. We hebben in beeld welke ex-medewerkers een beroep doen op een uitkering en toetsen de rechtmatigheid daarvan voor zover mogelijk.

Personeelsbeleid & Functiemix

Wij willen een klimaat bieden waarin het personeel zich gewaardeerd en gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling. In het schooljaar 2003-2004 is het functiebouwwerk FUWA-VO ingevoerd. In de CAO VO 2008-2010 is de functiemixregeling opgenomen. Deze regeling hield in dat de CAO aan de scholen voorschrijft hoeveel procent van de docenten in LB, LC en LD moeten worden benoemd. De concrete doelstellingen met betrekking tot percentages in salarisschalen waaraan de SSGL moet voldoen om voor de extra bekostiging in aanmerking te komen waren:

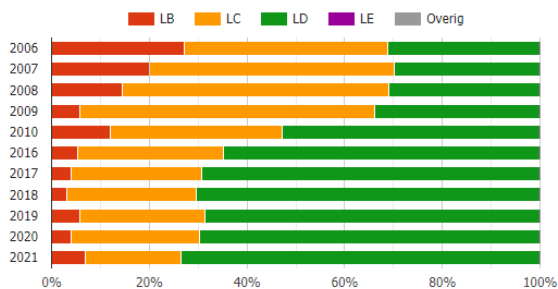
- In 2011 30% LB minder, 29% LC meer en 1% LD meer.
- In 2014 50% LB minder, 39% LC meer en 11% LD meer.

In 2014 bleek volgens de rekentool van het ministerie dat de bekostiging niet toereikend is om de oorspronkelijke streefcijfers voor 2014 te realiseren. Voor het SGL werd berekend dat het doorvoeren van de oorspronkelijke functiemixstreefwaarde van 178 zou leiden tot een tekort van 2,5% van de loonkosten. De overheidsbekostiging was toereikend om 62% van de oorspronkelijke doelstelling te realiseren, wat zou leiden tot een functiemixgetal van 155. De actuele situatie in oktober 2014 liet, mede door het in de nieuwe cao geldende entreerecht, een functiemix van 160 zien. Begin 2015 heeft een Decentraal Georganiseerd Overleg plaatsgevonden waarin het uiteindelijke streefgetal voor de functiemix is afgesproken. Dit getal is vastgesteld op 166 en deze streefwaarde wordt door het bestuur gehanteerd zolang de financiële middelen daartoe toereikend zijn. Het functiemixgetal wordt bepaald door de verhouding tussen de LD-, LC- en LB-functies. In onderstaande tabel is de verhouding tussen de functies weergegeven van 2006 tot 2021. De peildatum is steeds 1 oktober. (Bron functiemix VO ministerie van onderwijs). Omdat het voldoen aan de streefwaarde landelijk is losgelaten zijn er geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Inschaling leraren (%)

Vergelijk

Aandeel leraren per salarisschaal in procenten

Gegevens in een tabel ▲

	2006	2007	2008	2009	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LB	27,2	20,1	14,5	5,8	12,0	5,4	4,1	3,2	5,7	4,1	6,8
LC	41,7	50,1	54,5	60,3	35,2	29,9	26,7	26,5	25,6	26,1	19,8
LD	31,1	29,9	31,1	33,9	52,8	64,7	69,2	70,3	68,7	69,8	73,4
LE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overig	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Het functiemixgetal is in 2021 met 166,6 conform de streefwaarde 166. Sociale partners hebben geconstateerd dat de functiemixstreefcijfers (dan wel de maatwerkafspraken) op de meeste scholen zijn behaald. Het is volgens sociale partners nu niet meer aan hen, maar aan de scholen zelf. De functiemix en de percentages vormen een onderdeel van het formatieplan, waarover scholen overleg voeren met de P(G)MR. Dit betekent dat afspraken uit het verleden over de functiemix in overleg tussen P(G)MR en de school gewijzigd kunnen worden waarbij uitgangspunt is de afgesproken streefpercentages te respecteren waar mogelijk.

Het bestuur heeft in het najaar van 2023 aangegeven, in overleg met de PMR, dat er 2,7 fte beschikbaar gesteld wordt voor LD formatie in 2024 (schooljaar 2024-2025). De vigerende afspraken over de procedure zijn bekeken en afgestoft, eveneens in nauw overleg met de PMR. Het bestuur kan de komende jaren de streefwaarde 166 bijstellen wanneer blijkt dat het niet betaalbaar is. Echter, het hoge percentage LD maakt de school mede aantrekkelijk voor zittend en nieuw te werven personeel en dat is van meerwaarde, zeker ook in tijden van personeelstekorten.

Aanpak van het lerarentekort en versterking van de beschikbare capaciteit in de tekortvakken

Naast continuering van de intensieve samenwerking met het ICLON als opleidingsscholen, kunnen we veelal een beroep doen op ons netwerk van gepensioneerde docenten. Het SGL is voornemens om in 2024 middels aansluiting bij de nieuw te vormen onderwijsregio deze samenwerking verder te intensiveren.

We zien bij werving dat tekorten zich met name concentreren rond de vakken Nederlands, Duits, Frans, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. Op termijn ook klassieke talen. Ook het Stedelijk ervaart inmiddels de hinder van krapte op de arbeidsmarkt. In nauw overleg met de PMR is het aannamebeleid op een aantal punten aangepast. Dat betekent dat het vanaf voorjaar 2022 mogelijk is om desgewenst bijvoorbeeld bij een tekortvak docenten in LD aan te trekken. Naast kwantitatieve tekorten en tekorten voor specifieke vakken, spelen soms ook kwalitatieve problemen.

In de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek zijn dertien besturen met vestigingen in het voortgezet onderwijs. Op 1 oktober 2022 was in dit gebied ruim 2.440 fte werkzaam om onderwijs te

verzorgen voor 24.864 leerlingen in het VO. In november 2023 hebben wij als bestuur samen met de elf andere besturen een aanvraag ingediend om samen een onderwijsregio te gaan vormen. Onderdeel daarvan vormt het op termijn toetreden van het SGL bij de opleidingsschool ROS Rijnland. In 2023 zijn daartoe de eerste verkennende gesprekken gevoerd. Inmiddels weten we, dat de aanvraag is goedgekeurd (januari 2024). Doelstellingen zijn om elkaar te versterken bij Werven & Matchen, Opleiden & Begeleiden en Professionaliseren. Tevens komt er één loket voor belangstellenden zoals potentiële zij-instromers.

1.5.7 Zelfevaluatie bestuur

Onderwijsresultaten

Het bestuur beoordeelt de onderwijsresultaten (OR1) als voldoende, want boven het landelijk gemiddelde, maar lager dan in de voorafgaande jaren. Op beide locaties waren de examencijfers de afgelopen drie jaar boven de geschatte norm (vanwege de coronajaren is er geen norm gesteld en wordt er geen driejaarsgemiddelde berekend, zowel in het driejarig gemiddelde, als per jaar). Voor 2023 is op 30GD het gemiddelde CE-cijfer 7,04, op 20DP is dat gemiddeld 6,78. Hiermee voldoen we wel aan onze eigen norm en ambitie (hoewel Athena wat achterloopt op Socrates). De doorstroom in de bovenbouw was op beide locaties de afgelopen drie jaar, zowel in het driejarig gemiddelde als per jaar, zeer ruim boven de norm: 30GD 95,91 (norm 81,55%), 20DP 94,83% (norm 81,65%). Daarmee voldoen we zowel aan de norm van de Inspectie, als aan onze eigen ambitie. De onderbouwsnelheid was de afgelopen drie jaar ook boven de norm, zowel in het driejarig gemiddelde, als per jaar: 30GD 98,16% (norm 95,16%), 20DP 97,11% (norm 95,25%). De onderwijspositie t.o.v. het advies PO is op 20DP boven de norm: 1,90% (norm 1,35%), kijkend naar het driejarig gemiddelde. 30GD zit daar onder: 1,15% (norm 1,35%).

Concluderend kunnen we tevreden zijn, maar wel moeten we waakzaam zijn. Immers, R1 is altijd moeilijk voor een categoriaal gymnasium en zowel op R2 als op R3 lopen de resultaten terug. R4 is stabiel op Athena (20/21 6,7 - 21/22 6,8 - 22/23 6,8) en verbetert op Socrates 20/21 6,8 - 21/22 6,9, 22/23 7,0). Vergelijkbare scholen scoren gemiddeld een 6,5.

Kwaliteitszorg en ambitie

Het bestuur ziet geen reden om SK1, SK2 en SK3 als onvoldoende te beoordelen. Maar er is wel een aantal ontwikkelpunten. De school maakte zich in de tweede helft van 2023 op om een nieuw schoolplan te gaan schrijven. Een goed moment, nu het stof van de corona is neergedaald en de NPO-gelden worden afgebouwd. Docenten hebben relatief gezien ruimte en tijd voor de kwaliteit van het onderwijs. De monitoring en aansturing zijn vooral belegd bij de secties (verticaal) en de leerjaren zijn wat minder duidelijk zichtbaar als het gaat om onderwijs, passend bij leeftijd en moment in de schoolloopbaan. Voor de komende jaren heeft de school de ambitie om deze horizontale lijn te verstevigen.

De school is van mening dat de manier waarop zij de verschillende geledingen (stakeholders) betreft bij de kwaliteitsborging en de manier waarop zij de medezeggenschap in stelling brengt op een gedegen en robuuste wijze vorm krijgt. Verschillende stakeholders (ouders, leerlingen en docenten) kunnen daadwerkelijk invloed uitoefenen op beleid en beleidsvoornemens. Dit geldt zowel ten aanzien van de formele organen, PMR, GMR en RvT als op het vlak van onderlinge samenhang en communicatie in minder formele vormen; met de leerlingen (USA), met de ouderraad, en met deelvertegenwoordigingen van de verschillende formele inspraakorganen. De school is van mening dat zij zowel landelijk als regionaal ingebed is, zodat verschillende externe effecten steeds tijdig in beeld zijn en onderdeel kunnen worden van beleid en evaluatie van beleid. Hierdoor weet de school (op

kwaliteitsvlak) goed wat er speelt en ook voor de nabije toekomst en kan zij bijsturen waar nodig. De school is transparant over haar beleidslijnen en doelen. Hierover geeft zij zowel schriftelijk als mondeling inzage aan zowel ouders, leerlingen maar zeker ook docenten.

1.5.8 Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog

Naast het afleggen van verantwoording, is bij de hieronder genoemde geledingen advies ingewonnen en heeft het College van Bestuur draagvlak verworven voor beslissingen.

1. Raad van Toezicht

In de statuten van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en het reglement van de Raad van Toezicht is verwoord wat de taken en bevoegdheden zijn van de Raad van Toezicht. De statuten en het reglement zijn ingevoerd (zie verder het verslag van de Raad van Toezicht 2023). Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een belangrijke rol gehad als sparringpartner van het College van Bestuur.

2. Medezeggenschapsraad

In september 2012 werd een GMR ingesteld. Deze Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad adviseert en stemt in met besluiten op voordracht van het College van Bestuur. De GMR verzorgt haar verslaggeving per schooljaar. Het verslag van de GMR is te vinden Bijlage I.

3. Bestuur van de Ouderraad

De structuur is in 2021 aangepast van oudervereniging naar ouderraad. Centraal blijft een goede samenwerking tussen de ouders en de school, waarbij de meerderheid van de bestuursleden uit ouders bestaat. De ouderraad heeft als doel het behartigen van de belangen van de ouders bij de directie en de medezeggenschapsraad (MR). Er is regelmatig contact met de oudergeleding van de MR en met de directie van school. Daarnaast heeft de ouderraad ook regelmatig contact met de klassenouders doordat de leden ervan aanwezig zijn bij de klassenouderavonden.

Het bestuur van de ouderraad adviseert het College van Bestuur. Het bestuur is in 2023 vier maal bij elkaar gekomen en heeft onder andere gesproken over de vrijwillige ouderbijdrage en een aantal themaonderwerpen.

Het bestuur van de ouderraad is verantwoordelijk voor het Schoolfonds, dat gevormd wordt uit de vrijwillige bijdrage van ouders.

Daarnaast onderhouden de leden van het College van Bestuur contact met:

1. De wethouder van Onderwijs van de gemeente Leiden

In het verleden viel het Stedelijk Gymnasium Leiden als openbare school rechtstreeks onder het gezag van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden. Als gevolg van de verzelfstandiging en een wetwijziging is de directe invloed van de gemeente op het bestuur van de school zeer beperkt. Jaarlijks voert de wethouder een gesprek met de voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Dit gesprek heeft in 2023 plaatsgevonden. Onderwerpen die ter tafel zijn gekomen: lerarentekort, kansengelijkheid, samenwerking binnen en met de gemeente en inclusie.

2. Universiteit Leiden

Het Stedelijk Gymnasium Leiden onderhoudt goede contacten met de Universiteit Leiden. De school participeert in het Pre University College en diverse aansluitingsprojecten.

3. Samenwerkingsverband Leiden

Het Stedelijk Gymnasium maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden. Dit SWV is een stichting waarbij 12 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 24 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Leiden e.o. .

De samenwerking heeft tot doel de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden. Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Leiden zijn lid van dit Samenwerkingsverband. De scholen van het Samenwerkingsverband bieden onderwijs dat leerlingen in staat stelt hun schoolloopbaan af te sluiten met een diploma of een startkwalificatie. In die gevallen dat dit niet mogelijk is, bereiden de scholen leerlingen voor op een arbeidsplaats of op dagbesteding, bij voorkeur in de regio.

Het Samenwerkingsverband richt zich in het bijzonder op de ondersteuning van die leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

4. Inspectie en DUO

Het Stedelijk Gymnasium Leiden legt volgens de richtlijnen van de Inspectie en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) verantwoording af.

5. Kring van rectoren Leiden

De rectoren van de regio Leiden hebben onderling contact om regiogebonden onderwerpen te bespreken. Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn: afspraken betreffende de open dagen en de afstemming van de vakantieregeling.

6. RAP en RATO

Het Stedelijk Gymnasium was, samen met de andere schoolbesturen van de regio Leiden, onderdeel van de RAP en later de RATO in 2023. Samen met de andere schoolbesturen diende zij eind 2023 een aanvraag in, om te mogen verdergaan als onderwijsregio. Deze aanvraag is in januari 2024 goedgekeurd.

1.5.9 Governance, interne beheersing en toezicht

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is lid van de VO-raad. De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. De interne bestuursstructuur van de SSGL is ingericht in overeenstemming met de in het voortgezet onderwijs geldende beginselen van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code "Goed onderwijsbestuur" van de VO-raad. De Raad van Toezicht van de SSGL onderschrijft de in deze code vastgelegde beginselen van goed bestuur. In 2019 is een geactualiseerde code tot stand gekomen. De bestaande reglementen zijn aangepast aan de geactualiseerde code. In 2021 zijn het reglement van de auditcommissie en de remuneratiecommissie van de RvT aangepast. In 2022 is het reglement RvT aangepast. In 2023 zijn de documenten derhalve als voldoende up-to-date beoordeeld en behoeften ze geen nieuwe aanpassing.

1.5.10 Horizontale verantwoording en afhandeling klachten

Het bestuur publiceert statuten, bestuursreglement, reglementen inzake het functioneren van het bestuur en interne toezicht, professioneel statuut, integriteitscode, klachtenregeling, klokkenluidersregeling op de website van de school. Ook het jaarverslag, de schoolgids en de gegevens over het bestuur en de toezichthouders zijn hier te vinden.

Voorts communiceert de school met de ouders door onder meer:

- een algemene informatieavond voor alle ouders en speciale ouderavonden over bijvoorbeeld studiereizen, profielkeuze of vervolgstudie, themabijeenkomsten;
- periodieke en incidentele informatiebrieven voor ouders;
- jaarlijks twee nieuwsbrieven met warme communicatie;
- prestaties van de scholen van de SSGL op www.scholopdekaart;
- specifieke klankbordgroepen voor leerlingen en ouders.

Hiernaast is er regelmatig contact tussen de SSGL en omliggende onderwijsinstellingen in het primair- en voortgezet onderwijs en in het hoger en universitair onderwijs.

Het bevoegd gezag van de school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Deze commissie is belast met de behandeling van klachten, zoals bedoeld in artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De school heeft een klachtenregeling onderwijs waarbij het reglement van de Landelijke Klachtencommissie van overeenkomstige toepassing is. In 2023 zijn er geen klachten ingediend bij de LKC voor het Stedelijk Gymnasium Leiden.

1.5.11 Opleidingsschool

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is opleidingsschool van het ICLON, de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden. In het traject “Samen opleiden” verzorgt de school samen met het ICLON de opleiding van nieuwe eerstegraads docenten. In 2022 had het SGL gedurende het jaar 23 stagiaires verdeeld over diverse vakken. In 2023 is de school in gesprek gegaan met ROSRijnland, de opleidingsschool in de regio, voor een eerste oriëntatie voer eventuele toetreding op termijn.

1.5.12 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

De allocatie van middelen bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is geregeld als bij een ‘éénpitter’. De middelen worden centraal ontvangen. Er wordt door het bestuur voor de beide scholen geen afzonderlijke begroting gemaakt zodat de ontvangen middelen niet over de scholen verdeeld worden. De bovenschoolse kosten (waaronder kosten voor ICT en administratie) zijn in de gezamenlijke begroting opgenomen.

In de financiële administratie worden de meeste kosten en opbrengsten via kostenplaatsen verdeeld over de locaties Athena, Socrates of ‘bovenschools’, maar in de verslaglegging wordt dit onderscheid niet gemaakt.

1.5.13 Beleggen en liquiditeitsbeheer

Om aan de richtlijnen van het Ministerie van OC&W te voldoen heeft het Bestuur een Treasurystatuut vastgesteld, dat is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. In het Treasurystatuut van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is bepaald dat de Stichting een zorgvuldig en risicomijdend beleid voert.

Met de beschikbare publieke financiële middelen van het bevoegd gezag is in 2023 als volgt omgegaan:

Betaalrekening: Van de beschikbare liquide middelen werd in 2023 een deel op de rekening-courant aangehouden om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Sparen: Van de resterende financiële middelen werd een deel op internetspaarrekeningen aangehouden, waarover op korte termijn kan worden beschikt. De financiële instellingen waar deze spaarrekening lopen, hebben een A-rating.

Het totale saldo van bovengenoemde rekeningen was voldoende om de volgende betalingen per direct te kunnen verrichten:

- Verschil tussen huidige schulden en vorderingen op korte termijn
- 2/12 deel van de jaarlijkse niet-personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- 1/12 deel van de jaarlijkse personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- Eventueel extra te verwachten uitgaven, welke goedgekeurd zijn door het Bestuur.

Het resterende saldo werd op langlopende spaarrekeningen ingezet, om een zo hoog mogelijk rendement te behalen bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, en die:

- a. gevestigd zijn in een lidstaat;
- b. minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

Per 1 oktober 2022 is de negatieve rente vervallen. Vanaf december 2022 ontvangen we weer rente op onze tegoeden bij de ABN, ING Bank, Rabobank en de BNG Bank.

Beleggen: De stichting heeft geen beleggingen.

1.6 Toekomstbeeld meerjarenperspectief, risico's en begroting 2024

1.6.1 Meerjarenperspectief

Het SGL heeft jarenlang een gedegen stabiel financieel beleid laten zien, waarbij er in 2022 voor het eerst sprake was van een signaal dat er bijgestuurd moest gaan worden. Omdat dit samenviel met de NPO-gelden, de subsidie basisvaardigheden, de nieuwe CAO met een loonsverhoging van 10% en de eis van de inspectie aan vo-scholen om kritisch te kijken naar een eventuele waarschijnlijk bovenmatige reserve, was een grondige analyse nodig voordat ook daadwerkelijk mitigerende maatregelen konden worden ingezet. De wisseling van bestuur en het dalende aantal leerlingen van de afgelopen jaren betekende dat in samenspraak met MR en RvT in de tweede helft van 2023 werd besloten tot bijsturing. Waarbij er twee doelen zijn: het terugbrengen van de reserves tot een voor de inspectie aanvaardbaar niveau en een duurzame inzet van middelen voor de toekomst van de school, ook bij een blijvende daling van het aantal leerlingen. De school gebruikt voor die duurzaamheid haar stevige reservepositie. Die reservepositie werd immers gecreëerd om de toekomstige ontwikkelingen m.b.t. de uitbreiding van de school en schommelingen in het leerlingenaantal op verantwoorde en haalbare wijze en zoveel mogelijk zonder kwaliteitsverlies van het onderwijs te laten plaatsvinden. De solvabiliteit en liquiditeit zijn ruim boven de ondergrens die de inspectie als signaleringswaarden hanteert. Het normatief publiek eigen vermogen is nu nog boven de signaleringswaarde, maar is aan het teruglopen.

Overheidsbekostiging en ontwikkeling loonkosten

In de meerjarenbegroting tot 2021 zijn trendmatige ontwikkelingen in baten en kosten buiten beschouwing gelaten. Er is tot die tijd gekozen om te begroten volgens feitelijke situatie met betrekking tot de beschikkingen bekostiging van de overheid en de feitelijke cao met betrekking tot de loonontwikkeling. Een trendbreuk is dat het bestuur besloten heeft om voor het eerst m.i.v. de begroting 2022 niet te begroten op basis van de reële baten (bekende beschikkingen - o.a. op basis van prognose leerlingaantal, reeds bekende bedragen GPL etc.), maar te begroten met een percentage verwachte stijging van de inkomsten. Op basis van de loon- en prijsontwikkeling in 2023, is dat percentage voor 2024 4,43% en voor 2025 t/m 2028 3%. Aan de kostenkant wordt – vanaf 2025 - uitgegaan van 3% verwachte stijging van de loonkosten. De verandering van de loonkosten bestaat uit twee componenten, namelijk de jaarlijkse CAO stijging en de stijging/daling veroorzaakt door periodieke verhogingen en mobiliteit van instroom versus uitstroom.

Het is een bewuste keuze die voortvloeit uit de keuze om met een indexering van de verwachte inkomsten te werken. Aan de kostenkant wordt met een stijging van de loonkosten rekening gehouden i.p.v. het werken met de reële loonkosten zoals in alle eerdere begrotingen; hierdoor worden relatief grote verschillen in de realisatie (het financieel beeld) gereduceerd.

Proportionele grondslag

De prognosticering van de materiële kosten is -indien van toepassing- proportioneel doorgerekend aan de hand van de leerlingaantallen. Veel materiële kosten zijn echter niet direct afhankelijk van de fluctuering van het leerlingenaantal. Met betrekking tot de personele kosten is de proportionele basis in de eerste helft van 2023 bewust niet gehanteerd. Hier liggen twee redenen aan ten grondslag. Allereerst is dat het streven de onderwijskwaliteit steeds als prioriteit te stellen, in dat kader zullen teruglopende leerlingaantallen niet automatisch leiden tot een vermindering van het personeelsbestand. In de tweede plaats zal een vermindering van het leerlingenaantal allereerst leiden tot rechtspositioneel vastgesteld overleg en in het uiterste geval tot een sociaal plan waarin personele gevolgen overeengekomen worden. Echter zoals hierboven vermeld zijn we in het najaar van 2023 in overleg getreden met de MR om de personele kosten wel bij te gaan stellen. Daarbij houden we er in eerste instantie rekening mee, dat de schil van tijdelijke uitbreidingen en tijdelijke aanstellingen voldoende is om bij te sturen.

Huisvesting en investeringen

Het Stedelijk Gymnasium heeft een MIP en een MOP. De MIP en de MOP zijn in 2022 herzien. De monitoring zal elk kwartaal plaats gaan vinden. In de (meerjaren)begroting zijn de geactualiseerde cijfers opgenomen. Er is achterstallig/uitgesteld groot onderhoud. Tevens zijn een aantal onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar 2024. Er is in 2023 voor beide gebouwen een analyse klimaatbeheersing uitgevoerd. We gaan ervan uit dat er de komende jaren investeringen in beide gebouwen nodig zijn om de klimaatbeheersing op orde te houden.

De komende jaren wordt verder geïnvesteerd in de ICT. Dit is een afgeleide van het meerjarenplan, waarbij grofweg 2021-2022 in het teken stond van het op orde brengen van de basisvoorzieningen (hardware, software, toegankelijkheid en veiligheid). In het schooljaar 2022-2023 is gebleken dat de basisvoorzieningen nog onvoldoende op orde zijn om een nieuw te schrijven ICT & educatieplan uit te rollen. Verschillende kleine pilots en experimenten met o.a. het gebruik van laptopkarren in de klas, professionalisering van een deel van de docenten, gesprekken over het applicatielandschap hebben weliswaar een plek, maar een aantal basisvoorwaarden voor de kwaliteit hebben nog meer aandacht nodig dan gedacht. In 2023 is het team ICT op sterkte gebracht door het aannemen van een aantal nieuwe collega's. Ook is het wifi-netwerk up-to-date gebracht. Met deze basis zullen we in de nieuwe schoolplanperiode (vanaf 2024-2025) gaan werken aan een educatie- en ICT-plan dat draagvlak heeft

onder docenten, past bij onze klassieke onderwijsvorm en aansluit bij de moderne tijd waarin onze leerlingen opgroeien en waarvoor ze toegerust dienen te worden.

Duurzaamheid

Het onderwerp 'Duurzaam ondernemen' heeft in de afgelopen jaren in toenemende mate aandacht gekregen binnen de organisatie. Een begin is gemaakt met het verduurzamen van het energieverbruik binnen de gebouwen. Mede door de extreem gestegen energietarieven zijn een aantal onderdelen in een versnelling gekomen. Om tot een klimaat neutrale omgeving te komen zijn er stappen nodig die breed worden gedragen en waar mogelijk onderdeel kunnen gaan vormen van het educatieve proces. De besparende maatregelen, aangevuld met noodzakelijke ecologische stappen, zijn gewenst.

- Isolerende maatregelen

Socrates is een relatief nieuw gebouw, waarin vanuit de bouw al veel isolerende maatregelen getroffen zijn. Begin 2023 is een expert ingezet om de installaties op Socrates en Athena te controleren, te kalibreren en indien nodig opnieuw in te regelen, zodat er op efficiëntere manier kan worden omgegaan met de (dure) energie. Daarnaast zal worden bekeken of isolerende maatregelen getroffen kunnen worden in de verouderde structuren van het gebouw Athena. Dit wordt meegenomen in MIP en MOP.

- Afvalscheiding

Op beide locaties zijn eind 2023 voorbereidingen getroffen om een plan op te stellen om afval in meerdere stromen te scheiden. Dit zal in overleg gaan met de vuilverwerker Renewi. Naar verwachting zullen hiervoor aanpassingen gemaakt moeten worden.

- Watermanagement

Socrates heeft in alle sanitaire ruimten sensor gestuurde kranen en waterbesparende stortbakken. Athena heeft in de meeste sanitaire ruimten geen waterbesparende maatregelen. Met een investering zouden ook deze kranen en stortbakken voorzien kunnen worden van besparende maatregelen. De sanitaire ruimten op deze locatie zijn (buiten de nieuwbouw) ook toe aan vervanging. Doel uitvoering 2024-2025.

- Elektra

Beide locaties hebben de beschikking over een aanzienlijk aantal PV-panelen. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om de energie die gedurende dagen dat de school gesloten is, met buurtgenoten te delen. Nog geen doel gezet.

- Groenbeheer

Socrates is gelegen aan een grasveld en een vijver. Om het gebouw heen zijn weinig mogelijkheden (geen eigen grond) om verder te vergroenen. Binnen is voor de grote ruimten en personeelsruimten meer beplanting gepland. Athena heeft een stuk terrein rond de school waar aandacht is gegeven voor meer groen. Hierbij is ook rekening gehouden met planten die insect-vriendelijk zijn, om op die manier een bijdrage te leveren aan biodiversiteit in een stedelijke omgeving. De secties biologie en maatschappijleer zouden binnen dit onderwerp ook kunnen kijken naar een educatief programma, om dit nog verder op het netvlies van leerlingen te krijgen. Het uitzetten van insectenhôtels, wormtorens e.d. Nog geen doelstelling aan gekoppeld, maar heeft al wel voortdurende aandacht.

- Catering

De huidige cateraar heeft het convenant 'Gezonde Schoolkantine' ondertekend. Dit voorziet in een duurzaam en evenwichtig aanbod van consumptiegoederen binnen de organisatie. De Zilveren Standaard wordt hierbij aangehouden.

- Overig

Kleding. Met de bedrijfskleding zal vanaf heden gebruik worden gemaakt van duurzaam geproduceerde kleding. Een certificaat hiervan is afgegeven.

Papierverbruik. Het SGL maakt gebruik van 75gr papier. Dit is 5 gram per vel lichter dan standaard print- en kopieerpapier. Daarnaast is het papier FSC gecertificeerd en we voldoen daarmee aan duurzaamheidseisen. Alle overbodige papiervarianten zijn uitgesloten, er wordt uitsluitend nog met gestandaardiseerde papersoorten gewerkt.

Schoonmaak. De externe schoonmaakleverancier gebruikt uitsluitend duurzame schoonmaakmiddelen, materialen en procedures die in een duurzaam en verantwoord beleid passen. Rapportages en certificeringen zijn verkrijgbaar.

Milieuprogramma SGL. Een gericht milieuprogramma voor de bedrijfsvoering van het Stedelijk Gymnasium Leiden is nog niet opgesteld. Een dergelijk programma zou idealiter door zowel medewerkers als leerlingen gedragen moeten worden. Het zou een idee zijn om het milieuprogramma in een educatief proces te laten ontstaan, wat de draagkracht gunstig zou beïnvloeden.

Communicatie. In de communicatie richting leerlingen, ouders en medewerkers kan extra aandacht worden geschonken aan de duurzaamheidsdoelstellingen die het SGL nastreeft. Daarvoor zou vooralsnog eerst een milieuprogramma opgesteld moeten worden.

Duurzame keuzes in onderhoud. In de keuze voor leveranciers wordt bewust de nadruk gelegd op de voorkeur van duurzaam georiënteerde leveranciers. Dit legt een deel van de verantwoordelijkheden van duurzaam ondernemen neer bij de bedrijven die voor het SGL opdrachten aannemen en uitvoeren.

Samenwerkingsverbanden aangaan met collega instanties. Met zowel de Gemeente Leiden als omliggende VO scholen, kunnen afspraken worden gemaakt op samenwerking, uitwisseling van informatie en ondersteunende activiteiten die gericht zijn op duurzaam ondernemen. Het SGL is reeds aangesloten bij LEA [Leidse Educatieve Agenda](#). De LEA bevat zeven thema's: Leiden aantrekkelijke kennis- en onderwijsstad, Internationale stad, Onderwijs en arbeidsmarkt, Onderwijs en Jeugdhulp, Gelijke Kansen, Gezondheid en bewegen en Duurzame Onderwijshuisvesting.

Kadernota 2024-2028

In de Kadernota (meerjarenbegroting) 2024-2028 schetst het Bestuur de contouren van de financiële toekomst van het Stedelijk Gymnasium Leiden. Deze Kadernota is gebaseerd op de exploitatiecijfers van 2023 en de begrotingscijfers van 2024-2028. In de kadernota 2024-2028 wordt alleen het scenario aanmelding 300 leerlingen gepresenteerd, omdat dat het meest realistische scenario lijkt gezien de instroom de afgelopen twee jaar en de demografische analyse.

Het SGL heeft de afgelopen jaren een instroom gehad die tussen 2016 en 2021 geleidelijk is teruggelopen. De terugloop is deels te verklaren uit een verwachte lichte daling van het aantal leerlingen in de regio. Hoewel de (demografische) prognoses voor de komende jaren niet geheel eensluidend zijn, kan wel uitgegaan worden van een instroom van rond de 300 leerlingen op jaarbasis.

opleiding / schooljaar	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31
Verwacht van basisschool		300	300	300	300	300	300	300	300
Verwacht van ouders		1	1	1	1	1	1	1	1
Verwachte uitstroom			353	305	320	295	286	302	301
A1	146	141	148	149	149	149	149	149	149
A2	133	143	136	143	144	144	144	144	144
A3	137	123	134	128	134	135	135	135	135
A4	151	138	121	130	125	130	132	132	132
A5	142	142	132	116	124	120	125	126	127
A6	170	146	141	132	116	123	119	124	125
	879	833	812	798	792	801	804	810	812
S1	142	169	157	157	157	157	157	157	157
S2	143	134	161	151	150	150	150	150	150
S3	164	148	129	154	146	144	144	144	144
S4	134	154	143	125	148	141	139	139	139
S5	165	124	149	139	122	143	137	135	135
S6	122	164	121	145	135	119	139	133	131
	870	893	860	871	858	854	866	858	856
TOTAAL	1749	1726	1674	1669	1650	1655	1670	1668	1668
GROEI/KRIMP	-71	-23	-52	-5	-19	5	15	-2	0

Er is de afgelopen twee jaar geïnvesteerd in het wervingsproces. De contacten met basisscholen worden verder versterkt. Naast een lagere verwachte instroom zien we in 2023 na ingezet beleid de tussentijdse uitstroom licht dalen. In 2021 verlieten ruim 60 leerlingen (twee klassen) tussentijds de school, in 2023 waren dat 50 leerlingen. Dat had een relatie met de stijging van het aantal zittenblijvers in datzelfde jaar. De komende jaren zal het leerlingaantal niet stabiliseren, maar teruglopen naar rond de 1650 leerlingen bij een instroom van 300.

Naar verwachting wordt in 2026-2027 het omslagpunt bereikt. Daarna zou bij een instroom van 300 de in- en uitstroom gelijk moeten zijn. Hoewel een stabilisering van het leerlingenaantal om meerdere redenen wenselijk is (stabiel medewerkersbestand in een markt met personeelstekorten, stabiele verdeling personele- en materiële lasten en een goede bezetting van de gebouwen) is het voor dit moment realistisch om de komende jaren rekening te houden met een daling van het leerlingaantal en daarmee met een lagere bekostiging. Voor de meerjarenbegroting 2024-2028 hebben we gewerkt met het scenario 300 leerlingen instroom. De Raad van Toezicht heeft op 4 december 2023 goedkeuring gegeven aan de meerjarenbegroting 2024-2027.

Mitigerende maatregelen

“Vanzelfsprekend moet en zal het bestuur mitigerende maatregelen nemen”, zo schreef het vorige bestuur in het voorjaar van 2023 in het jaarverslag. In oktober/november 2023 werd geconstateerd dat de mitigerende maatregelen onvoldoende effect hadden gesorteerd. Dit is eerder in het jaarverslag al voldoende besproken. In de meerjarenbegroting zijn nieuwe maatregelen - vooruitlopend op de besluiten hierover – reeds verwerkt.

Meerjarenbegroting 2024-2028 (scenario 300)								
	Realisatie 2022	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3 Baten								
3.1 Rijksbijdragen	€ 17.020.491	€ 17.039.253	€ 17.314.458	€ 16.921.742	€ 16.833.488	€ 17.352.517	€ 17.649.323	€ 18.206.737
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 3.771	€ 5.000	€ 5.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
3.5 Overige baten	€ 387.282	€ 280.552	€ 351.432	€ 301.490	€ 286.740	€ 262.040	€ 263.407	€ 275.690
Totaal: 3 Baten	€ 17.411.544	€ 17.324.805	€ 17.670.889	€ 17.227.233	€ 17.124.229	€ 17.618.557	€ 17.916.729	€ 18.486.427
4 Lasten								
4.1 Personeelslasten	€ 15.061.519	€ 14.709.381	€ 16.006.910	€ 15.389.964	€ 14.577.744	€ 14.503.957	€ 14.761.136	€ 15.065.934
4.2 Afschrijvingen	€ 287.163	€ 325.915	€ 255.598	€ 289.269	€ 312.193	€ 320.578	€ 285.212	€ 289.766
4.3 Huisvestingslasten	€ 1.114.910	€ 1.247.530	€ 1.174.382	€ 1.187.154	€ 1.191.389	€ 1.218.341	€ 1.246.087	€ 1.274.746
4.4 Overige lasten	€ 1.968.261	€ 1.880.966	€ 2.145.265	€ 2.172.508	€ 2.080.915	€ 2.074.527	€ 2.114.523	€ 2.175.144
Totaal: 4 Lasten	€ 18.431.853	€ 18.163.793	€ 19.582.155	€ 19.038.895	€ 18.162.242	€ 18.117.403	€ 18.406.958	€ 18.805.589
Totaal: 5 Financiële lasten en baten	€ -29.904	€ 52.000	€ 64.946	€ 150.000	€ 135.000	€ 117.000	€ 99.000	€ 81.000
Resultaat	€ -1.050.213	€ -786.987	€ -1.846.319	€ -1.661.662	€ -903.013	€ -381.846	€ -391.228	€ -238.162

1.6.2 Risico's en risicobeheersingssystemen

Risico's in beeld

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden kijkt vanuit meervoudig perspectief naar de inrichting van risicomanagement: vanuit de interne organisatie, vanuit externe ontwikkelingen en vanuit de procesgang. We laten periodiek een risicoanalyse opstellen. In voorjaar 2022 is een risicoanalyse uitgevoerd en opgesteld door een externe partij. In deze inventarisatie worden de risico's gewogen en de effectiviteit van de beheersmaatregelen getoetst. Het gaat hierbij om de risico's ten aanzien van het bereiken van de strategische doelstellingen, de risico's ten aanzien van de effectiviteit en efficiency van de bedrijfsmatige processen, de compliance-risico's, die betrekking hebben op het voldoen aan wet- en regelgeving en aan interne procedures, protocollen en richtlijnen en ten slotte de risico's met betrekking tot (financiële) informatievoorziening, die samenhangen met de cyclus van planning en control, inclusief treasury en informatiemanagement.

Risicomanagement

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is alert op risico's voor de organisatie, intern en extern. We identificeren deze risico's in een zo vroeg mogelijk stadium en sturen hierop. Om dit effectief te kunnen doen, heeft het College van Bestuur de interne organisatie van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zo vormgegeven dat het risicomanagement op meerdere niveaus wordt bewaakt en uitgevoerd:

Het College van Bestuur is als eerste verantwoordelijk voor het identificeren en managen van risico's:

- Het bestuur van de scholen ziet erop toe dat conform regels en afspraken gewerkt wordt, controleert dit periodiek en stuurt bij waar nodig. Ook de kwaliteit van onderwijs wordt hier bewaakt. De conrectoren en het managementteam vallen onder directe aansturing van het College van Bestuur.
- Het bestuur bewaakt dat er op efficiënte en effectieve wijze gewerkt wordt; en is verantwoordelijk voor de opzet, implementatie en werking van de beheersmaatregelen.

De Raad van Toezicht geeft vorm aan het interne toezicht van de stichting.

Rapportage van risico's

Aan de begroting en de kadernota/meerjarenbegroting is een risicoparagraaf toegevoegd. Daarin staan risico's beschreven die het realiseren van de strategische en financiële doelstellingen in de weg kunnen staan, met beheersmaatregelen. Op dezelfde wijze bevatten ook de beleidsplannen een risicoparagraaf.

De periodieke (kwartaal-)rapportages gaan in op risico's die beschreven staan in de risicoparagraaf. Deze worden besproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur. Daarbij komt aan de orde welke risico's worden voorzien en welke manifest zijn geworden. Tevens wordt besproken welke maatregelen het bestuur heeft genomen (of gaat nemen).

Ook in de jaarverslaggeving gaat het bestuur m.n. in de continuïteitsparagraaf in op de risico's en de beheersing daarvan. We beschrijven in het verslag de hoofdlijnen van het risicobeheersingssysteem en de werking in de praktijk. Bij de risico-inventarisatie in het verslag worden risico's en eventuele aanpassingen beschreven. In het jaarverslag wordt ook beschreven welke risico's in de nabije toekomst voorzien worden en welke maatregelen zijn of worden genomen. (zie paragraaf 1.9)

1.6.3 Begroting 2024

Uitgangspunten begroting

We willen de komende tijd toegroeien naar een situatie van evenwicht, waarin we met name in de structurele uitgaven de structurele inkomsten benaderen, met een goed gebruik van een gezonde reserve. Op dit moment geven we 10% meer uit dan bij een sluitende begroting het geval zou zijn. Daarbij moeten we ook kijken naar de afbouw van de reserves richting de door de overheid ingestelde signaleringswaarde of iets daarboven.

De overheid wijst erop, dat besturen de reserve moeten afbouwen tot aan de signaleringswaarde (voor ons: ca. €2,5 miljoen). Op 1 januari 2023 was onze reserve ca. €7,5 miljoen, deze zal op 1 januari 2024 nog ca. €5,7 miljoen zijn en op 1 januari 2025 (uitgaande van de voorliggende begroting) €4 miljoen. Dat betekent dat we vier jaar de tijd hebben om het vermogen naar €2,5 miljoen te terug te brengen. De opdracht is niet zozeer om de reserve terug te brengen naar de signaleringswaarde, als wel om de begroting in evenwicht te krijgen.

We begroten voor 2024 op €1.661.662 negatief, waarvan €471.676 NPO-gelden (dit is het restant van de gelden die in 2021 t/m 2023 ontvangen zijn). We brengen €6.904 ten laste van de bestemmingsreserve privaat (verwacht tekort op de klassieke culturele reizen) en €1.183.082 komt ten laste van de bestemmingsreserve 'handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp'.

Onze uitgangspunten:

1. Er moet komend jaar vanuit het ministerie extra bekostiging komen om de 10% loonsverhoging te kunnen betalen. Op dit moment krijgen we 5,76% (verhoging voor loon- en prijsontwikkeling in 2023). Het advies is om niet te behoudend te zijn met de begroting, omdat er zo veel geld op de plank ligt in het onderwijs. Onze accountant heeft geadviseerd om rekening te houden met de loon- en prijscompensaties die OCW geeft en daarom de verhoging als komende vergoeding mee te nemen. We weten uit het verleden dat jaarlijks een verhoging komt tijdens het lopende kalenderjaar. We zijn uitgegaan van 4,43% in 2024. We werken met een indexatie voor de komende jaren (gebaseerd op gegevens uit het verleden) van 3%.
2. We verwachten dat er de komende jaren wordt doorgegaan met vergoeding werkdruk en continuering van de functiemix.
3. De rente op ons vermogen hebben we berekend op 1,8% (dat zijn de verwachtingen), waarvoor we €150.000 hebben opgenomen; rekening houdend met de afname van de liquide middelen.
4. We hebben op basis van onze uitgaven vastgesteld, dat we dit schooljaar rond de 113 fte uitgeven aan uitgezette en afgesproken lesuren en taken. Van januari tot en met juli 2024 kunnen we lopende het proces niet veel ingrepen doen, noch voor het OP, noch voor het OOP. We vinden het immers belangrijk een betrouwbare werkgever te zijn. Vanaf het schooljaar 2024-2025 wordt de taakstelling 103 fte OP en 24,3 fte OOP.
5. Het is een basisprincipe van een gezond formatieproces, dat taken tijdig worden toebedeeld. Wanneer overuren direct worden omgezet in een tijdelijke uitbreiding, houden we tijdens het proces inzicht en controle. Bij de voorbereiding van het nieuwe schooljaar is dat ons uitgangspunt.
6. We delen zoveel mogelijk uren uit aan mensen die nog ruimte voor uren op hun takenplaatje hebben.
7. We streven er naar om de overuren van het OOP op te laten nemen in tijd. In de aanstelling van de OOP-ers wordt tegelijkertijd bekeken wat hun realistische aanstelling moet zijn voor het komende schooljaar. Als opnemen niet realistisch lijkt te zijn, dan gaan we de uren uitbetalen.
8. De intentie is om ook procentueel terug te gaan in de formatie van schoolleiding (directie en bestuur).

9. Voor 2024 rekenen we niet op verhoging van de lonen. De CAO loopt tot 1 oktober 2024.
10. Als het aantal leerlingen terugloopt, moeten we over de hele linie terug: in zowel personele als materiële kosten. Er dient dus een procentuele relatie tussen beiden te zijn. Voor zover bekend en van toepassing passen we indexatie van de materiële lasten toe.
11. We gaan werken met een percentage van onze bekostiging dat we uitgeven aan zorg. De zorgkosten bestaan uit taakuren (2,9 fte) en overige kosten (€200.000 externe inhuur). Bij het vaststellen van het percentage nemen we het geschatte gemiddelde van de drie jaar voorafgaand aan corona.
12. Omdat een flink aantal onderhoudswerkzaamheden niet uitgevoerd kon worden in 2023, zijn deze kosten meegenomen in 2024. In de begroting is nog geen rekening gehouden met een stelselwijziging m.b.t. groot onderhoud, maar is uitgegaan van voortzetting van vormen van een voorziening en het ten laste brengen van de uitgaven hiervan volgens de oude richtlijnen.
13. Investeringsplan (MIP)

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium heeft voor het kalenderjaar 2024 de volgende begroting opgesteld:

Begroting 2024		Begroting 2024
3 Baten		
3.1 Rijksbijdragen		
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	€	16.614.603
3.1.2 Overige subsidies OCW	€	307.139
Totaal: 3.1 Rijksbijdragen	€	16.921.742
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	€	4.000
Totaal: 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€	4.000
3.5 Overige baten		
3.5.1 Verhuur	€	1.150
3.5.2 Detachering personeel	€	-
3.5.5 Ouderbijdragen	€	248.900
3.5.6 Overige (overige baten)	€	51.440
Totaal: 3.5 Overige baten	€	301.490
Totaal: 3 Baten	€	17.227.233
4 Lasten		
4.1 Personeelslasten		
4.1.1 Lonen en salarissen	€	14.420.764
4.1.2 Overige personele lasten	€	1.223.200
4.1.3 Af: uitkeringen	€	-254.000
Totaal: 4.1 Personeelslasten	€	15.389.964
4.2 Afschrijvingen		
4.2.2 Materiele vaste activa	€	289.269
Totaal: 4.2 Afschrijvingen	€	289.269
4.3 Huisvestingslasten		
4.3.1 Huur	€	88.200
4.3.3 Onderhoud	€	157.050
4.3.4 Energie en water	€	204.903
4.3.5 Schoonmaakkosten	€	392.007
4.3.6 Heffingen	€	11.130
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	€	282.000
4.3.8 Overige (huisvestingslasten)	€	51.864
Totaal: 4.3 Huisvestingslasten	€	1.187.154
4.4 Overige lasten		
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	€	638.442
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€	1.482.555
4.4.4 Overige lasten	€	51.511
Totaal: 4.4 Overige lasten	€	2.172.508
Totaal: 4 Lasten	€	19.038.895
5 Financiële lasten en baten		
5.1.0 Rentebaten	€	150.000
5.5.0 Rentelasten	€	-
Totaal: 5 Financiële lasten en baten	€	150.000
Exploitatieresultaat	€	-1.661.662

1.7 Financiële kengetallen

	2023	2022	2021	Signalerings-waarde Inspectie
Solvabiliteit <i>(eigen vermogen / totaal vermogen)</i>	0,48	0,55	0,61	-
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)</i>	0,82	0,82	0,85	< 0,30
Liquiditeit (current ratio) <i>(vlottende activa / vlottende passiva)</i>	4,65	4,87	5,95	< 0,75
Rentabiliteit (%) <i>(exploitatieresultaat / totale baten * 100%)</i>	-10,26%	-6,03%	4,26%	< -10%
Personele lasten / totale lasten	81,51%	81,71%	81,88%	-
Materiële lasten / totale lasten	18,49%	18,29%	18,12%	-
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten)</i>	6,34%	6,42%	7,00%	> 10%
Kapitalisatiefactor 1 <i>(totaal vermogen - gebouwen en terreinen / totale baten)</i>	60,59%	72,16%	73,49%	-
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten)</i>	32,06%	43,10%	48,36%	< 5%
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen (signaleringswaarde) <i>(feitelijk eigen vermogen -(0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27) + (boekwaarde resterende materiële vaste activa) + (0,05 x totale baten)</i>	€3.056.449	€4.938.477	€6.262.045	>€2.621.570 (2023)
Ratio eigen vermogen <i>Verhoudingsgetal tussen feitelijk en normatief eigen vermogen</i>	2,17	2,94	3,78	>1

1.8 Continuïteitsparagraaf

A1 kengetallen personele bezetting (stand 31-12)

Kengetal	2023	2024	2025	2026
Personele bezetting in FTE				
- Management/directie	2,00	3,60	3,60	3,60
- Onderwijzend personeel	111,33	102,55	98,36	97,04
- Onderwijs ondersteunend personeel	27,61	23,47	22,47	22,37
	140,94	129,62	124,43	123,01
Leerlingaantallen (excl. VAVO)	1725	1672	1669	1650

Toelichting

Het SGL heeft de afgelopen jaren een instroom klas 1 gehad die tussen 2016 en 2021 geleidelijk is teruggelopen van 355 naar 275. Vanaf 2022 was er sprake van een lichte stijging naar 301 nieuwe leerlingen in 2023. De terugloop is deels te verklaren uit een verwachte lichte daling van het aantal leerlingen in de regio. De (demografische) prognoses voor de komende jaren zijn niet eensluidend. Op basis van diverse prognoses en onze eigen analyse leek een instroom van 300 leerlingen voor 2024 realistisch. Inmiddels is echter gebleken dat het aantal nieuwe leerlingen 228 bedraagt. De cijfers in deze continuïteitsparagraaf zijn nog gebaseerd op 300 leerlingen, maar in het najaar 2024 maken we een nieuwe (meerjaren)begroting die we zullen baseren op het precieze (lagere) aantal leerlingen. We zijn bezig met een analyse van de significant sterkere daling van de instroom.

Het totaal aantal leerlingen op het SGL is de afgelopen jaren harder gedaald dan de instroom. Dat heeft o.a. te maken met de uitstroom van een aantal grote cohorten in de bovenbouw. Ook is er tussentijdse uitstroom. Met een scenario 300 zou het aantal leerlingen over enkele jaren stabiliseren op ongeveer 1650. Dat ziet er nu natuurlijk anders uit. Die stabilisering blijft om meerdere redenen wenselijk: stabiel medewerkersbestand in een markt met personeelstekorten, stabiele verdeling personele- en materiële lasten en een goede bezetting van de gebouwen. Realistisch lijkt – op dit moment – een instroom van 250 leerlingen de komende jaren, waarbij het totaal aantal leerlingen op het SGL de komende jaren zal dalen tot uiteindelijk 1546 leerlingen op 1 oktober 2026.

Om continuïteit te bieden aan het personeel en om leerling onafhankelijke kosten (zoals MIP, MOP, administratieve organisatie, ICT, e.d.) verhoudingsgewijs in balans te houden zijn bij een daling van het aantal leerlingen mitigerende maatregelen onvermijdelijk en noodzakelijk. Dat hebben we inmiddels ingezet. Voor de begroting van 2024 zijn we uitgegaan van ca. 10 fte OP minder en 2 fte OOP minder. Voor de bezuinigingsmaatregelen in het taakbeleid heeft 95% van het OP inmiddels ingestemd en de GMR zal naar verwachting instemmen met de overige mitigerende maatregelen die we hebben voorgesteld en die o.a. gaan over aanpassingen in de lessentabel, geen verplicht tweede keuzevak in de vijfde en ophogen van de splitsingsfactor. Voor 2025 is in de meerjarenbegroting gerekend met een taakstelling van 98,4 fte OP en 22,5 fte OOP. De maatregelen die hiertoe moeten leiden worden in het najaar van 2024 uitgewerkt. Alle mitigerende maatregelen moeten in de jaren 2024-2028 leiden tot een aflopend tekort en tot een sluitende begroting in 2029.

A2 meerjarenbegroting**Balans**

	2023	2024	2025	2026
ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.765.100	1.879.431	1.860.238	1.572.660
Vlottende activa	404.947	404.947	404.947	404.947
Liquide middelen	9.597.671	7.119.206	5.975.772	5.927.704
TOTAAL ACTIVA	11.767.718	9.403.584	8.240.957	7.905.311
PASSIVA				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	544.886	544.886	544.886	544.886
- Bestemmingsreserve publiek	5.133.133	3.478.374	2.575.361	2.193.515
- Bestemmingsreserves privaat	6.904	0	0	0
Voorzieningen	3.931.029	3.228.558	2.968.944	3.015.144
Kortlopende schulden	2.151.766	2.151.766	2.151.766	2.151.766
TOTAAL PASSIVA	11.767.718	9.403.584	8.240.957	7.905.311

Huisvestingsbeleid

In de zomer van 2021 is de aanbouw van Athena opgeleverd. Dat betekent dat de capaciteit van beide locaties vanaf schooljaar 2021-2022 toereikend is om maximaal 2000 leerlingen te huisvesten. In 2022 is de aula op Athena gemoderniseerd. In 2022 zijn beide personeelsruimtes aangepast. In 2022 is een start gemaakt met het verbeteren van het binnenklimaat in beide gebouwen. Er is geen voornemen voor verdere decentralisatie van de twee schoolgebouwen vanuit de gemeente. De situatie werd in 2023 gecontinueerd.

Investerings

Het bestuur is voornemens de komende jaren op diverse terreinen investeringen te doen. Een belangrijk doel is de positionering van het SGL te versterken. Tevens is er aandacht voor secundaire arbeidsvoorwaarden voor medewerkers.

- De komende jaren vindt een investering in ICT plaats. Dit is een afgeleide van het meerjarenplan, waarbij grofweg 2021-2023 in het teken stond van het op orde brengen van de basisvoorzieningen (hardware, software, toegankelijkheid en veiligheid). De belangrijkste doelstelling was het creëren van een toekomstbestendig ICT-park, zowel in bemensing, als in devices en netwerk, als in applicatielandschap;
- De invoering van de CAO 2023/2024. SGL werkt met een maximale lestaak van 24 lesuur. Daarbij zal de professionaliserings- en ontwikkelruimte onder de loep genomen worden bij de mitigerende maatregelen in 2024;
- Het aanscherpen van de profilering van de school betekent mogelijk een aanpassing van beide gebouwen vanaf 2025. Het betreft het creëren van nieuwe ruimtes en bestaande ruimtes herinrichten;
- De nieuwe MOP en MIP zijn in 2022 opgeleverd. Er is flink wat achterstallig onderhoud aan het gebouw Athena. Tevens is een aantal onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar 2024;

- Er is in 2023 voor beide gebouwen een analyse klimaatbeheersing uitgevoerd. We gaan ervan uit dat er de komende jaren investeringen in beide gebouwen nodig zijn om de klimaatbeheersing op orde te houden;
- In de begroting is rekening gehouden met oplopende energiekosten. We volgen hierin de adviezen van EE-Care.

Met betrekking tot de financieringsstructuur verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen wijzigingen. Majeure veranderingen in huisvesting worden geheel van gemeentewege bekostigd.

Mutaties in reserves

De geprognosticeerde tekorten bij scenario 300 zullen onttrokken worden uit de bestemmingsreserve 'handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp'. In het jaarverslag van 2020 is toegelicht hoe deze reserve destijds berekend is: "gebaseerd op de exploitatietekorten die in de Kadernota 2020-2024 berekend worden onder invloed van dalende leerlingen zonder concessie te doen aan uitgaven om de onderwijskwaliteit op peil te houden". Het gereserveerde bedrag 'bestemmingsreserve meerjarige krimp' is ultimo 2023 € 2.965.457.

De meerjarenbegroting 2024-2028 laat zien dat de hoogte van deze reservering – bij het beperken van tekorten door mitigerende maatregelen - toereikend is voor het opvangen van de negatieve resultaten. De opdracht is niet zozeer om de totale reserve terug te brengen naar de signaleringswaarde, als wel om de begroting in evenwicht te krijgen.

Voorzieningen

De personele voorzieningen blijven op het huidige peil. Een nieuw meerjaren onderhoudsplan is in 2022 gemaakt. Als in 2024 gekozen wordt om het groot onderhoud te activeren i.p.v. hiervoor een voorziening te vormen, zal de voorziening groot onderhoud vrijvallen. De voorziening groot onderhoud is ultimo 2023 €3.235.382.

Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is niet voornemens om op commerciële basis opdrachten uit te voeren voor een andere onderneming in de komende jaren. Jaarlijks ontvangt de stichting wel een bijdrage voor de klassieke reizen van ouders. De school bekostigt hiermee de klassieke reizen.

Staat / raming van baten en lasten

	2023	2024	2025	2026
BATEN				
Rijksbijdrage	17.323.181	16.921.742	16.833.488	17.352.517
Overige overheidsbijdragen en subsidies	4.374	4.000	4.000	4.000
Overige baten	401.819	301.490	286.740	262.040
TOTAAL BATEN	17.729.374	17.227.232	17.124.228	17.618.557
LASTEN				
Personeelslasten	15.996.482	15.389.964	14.577.744	14.503.957
Afschrijvingen	255.835	289.269	312.193	320.578
Huisvestingslasten	1.171.620	1.187.154	1.191.389	1.218.341
Overige lasten	2.200.312	2.172.508	2.080.915	2.074.527
TOTAAL LASTEN	19.624.249	19.038.895	18.162.241	18.117.403

Saldo baten en lasten	-1.894.875	-1.811.663	-1.038.013	-498.846
Saldo financiële bedrijfsvoering	75.345	150.000	135.000	117.000
TOTAAL RESULTAAT	-1.819.530	-1.661.663	-903.013	-381.846

In de jaren 2024-2028 is bij de inkomsten het leerlingenaantal conform prognose genomen. Aan de kostenkant is begroot met een krimp van de huidige omvang van de formatie als gevolg van natuurlijk verloop en mitigerende maatregelen.

Per 1 oktober 2021 is de wet vereenvoudiging bekostiging VO in werking getreden met een overgangsregeling van vier jaar. Het Stedelijk Gymnasium Leiden heeft dit risico in beeld. De consequentie van deze wet is dat de bekostiging voor het Stedelijk Gymnasium Leiden tot en met 2026 geleidelijk met ca. 2,5% zal stijgen (op basis van het huidige leerlingenaantal). De impact van de vereenvoudigde bekostiging is opgenomen in de doorrekening.

Met betrekking tot de raming van baten en lasten schetst het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden hier de komende drie jaar begrotingen met een geleidelijk afnemend tekort. In 2029 zal voor het eerst weer een sluitende begroting gepresenteerd moeten worden.

Kengetallen	2023	2024	2025	2026	Signalerings- waarde Inspectie
Solvabiliteit 2	0,82	0,77	0,74	0,73	<0,30
Liquiditeit	4,65	3,50	2,97	2,94	<0,75
Rentabiliteit	-10,26%	-9,65%	-5,27%	-2,17%	<-10%
Weerstandsvermogen	32,06%	23,35%	18,22%	15,54%	<5%
Feitelijk publiek eigen vermogen	5.678.019	4.023.260	3.120.247	2.738.401	
Normatief eigen vermogen (signaleringswaarde)	2.621.570	2.791.238	2.847.339	2.569.910	
Ratio eigen vermogen	2,17	1,44	1,10	1,07	>1

In bovenstaande tabel is de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen weergegeven. De kengetallen zijn afgezet tegen de signaleringswaarden van de inspectie. Hoewel de kengetallen solvabiliteit 2, liquiditeit en weerstandvermogen de komende jaren lager worden, blijven ze allemaal binnen de signaleringswaarden van de inspectie. De continuïteit komt voorlopig niet in gevaar.

Het feitelijk publiek eigen vermogen daalt doordat er exploitatietekorten worden voorzien. De signaleringswaarde normatief eigen vermogen daalt minder hard, waardoor het verschil tussen het feitelijk publiek vermogen en normatief eigen vermogen de komende jaren fors kleiner wordt. De ratio eigen vermogen daalt in 2026 tot iets boven de ondergrens van de inspectie.

De financiële positie van het SGL is voor de komende vijf jaren een aandachtspunt. De totale reserves zijn voldoende om de ambities van de schoolleiding rondom 'goede personeelszorg (betrouwbaarheid en facilitering), 'goed geoutilleerde gebouwen', 'kwalitatief goed onderwijs' en 'toekomst bestendige investeringen' waar te maken mits er ook mitigerende maatregelen genomen worden. De instroom is de cruciale factor die maakt welke balans het bestuur moet of kan hanteren als het gaat om investeringen in vernieuwingen (zowel HR als gebouw) of opvang van effecten van terugloop en continuïteit voor personeel (banen). Dit betekent dat het bestuur haar investeringen zal laten samenhangen met de positionering van de school naar de omgeving en investeringen en onderwijsontwikkeling die bijdragen aan een aantrekkelijk en eigentijds profiel om de marktpositie van de school te behouden en tegelijkertijd mee te kunnen bewegen met de vragen die de maatschappij aan ons stelt.

Met de voorgenomen gerichte investeringen en de mitigerende maatregelen in de komende vijf jaar wil het bestuur van het SGL haar reserve gecontroleerd(er) en doelmatig(er) afbouwen ten behoeve van behoud en verbetering, met behoud van haar gezonde financiële positie en binnen de signaleringswaarden van de inspectie.

1.9 Risicoanalyse

In een risicoanalyse die in 2022 is opgesteld in samenwerking met Wijs Accountants, valt af te lezen dat het Stedelijk een financieel (zeer) gezonde organisatie is. Het algemeen risicoprofiel van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden door het bestuur wordt ingeschat in de categorie "Laag risico profiel". In het najaar van 2022 is een meerjarenbegroting 2023-2027 opgesteld. Ook is er in 2021 een vlootstouw gemaakt om inzicht te krijgen in de totale formatie (vast en tijdelijk) en de impact van pensioneringen bij de (tekort)vakken komende jaren.

Terugkijkend constateren we twee aandachtspunten.

Ten eerste: de impact van een dalend leerlingenaantal.

Ten tweede: een administratieve organisatie waarbij het SGL niet volledig in control is.

Algemeen Risicoprofiel

Uit de sparsessie in 2021 voor de risicoanalyse die in het rapport is weergegeven, komt een duidelijk beeld wat de belangrijkste risico's voor Stedelijk Gymnasium Leiden zijn voor de komende jaren. Stedelijk Gymnasium Leiden heeft haar organisatie op orde en dat zorgt op een aantal vlakken voor relatief lage risico's. Dat uit zich ofwel in de kans dat het risico zich voordoet, of in de impact als het risico zich voordoet.

Specifiek risicoprofiel Stedelijk Gymnasium Leiden kans x impact (kwantitatieve analyse)

In het rapport zijn een aantal risico's onderkend die een uitdaging vormen voor Stedelijk Gymnasium Leiden in de komende jaren. De risico's worden hieronder via de formule "Kans x Impact" tegen elkaar afgezet. In twee gevallen is het werkelijk berekende bedrag van de impact opgenomen.

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
5.1.1	Ontwikkeling leerlingaantallen	3	225.000	196.875
5.1.2	Differentiatie naar onderwijsconcepten	2	3	93.750
5.1.3	Concurrentiepositie	3	3	164.063
5.1.4	PR en marketingstrategie	2	2	56.250
5.1.5	Onzekere financiering leerlingstromen	2	2	56.250
5.2.1	Periodiek Kwaliteits Onderzoek	2	2	56.250
5.2.2	Kwaliteit onderwijskundig beleid	1	1	4.688
5.2.3	Onderwijskundige vernieuwingen	2	1	18.750
5.3.1	Gemiddelde leeftijd	2	2	56.250
5.3.2	Ziekteverzuim	1	1	4.688
5.3.3	Wachtgeldrisico / sociaal statuut	2	280.000	140.000
5.3.4	Deskundigheid / expertise / scholing	2	1	18.750
5.3.5	Personeelsverloop	1	2	14.063
5.3.6	Claims personeel	1	1	4.688
5.3.7	Garantieregelingen	1	1	4.688
5.3.8	Effect krapte op de arbeidsmarkt	2	3	93.750
Tussentelling				983.753

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
	Tussentelling			983.753
5.4.1	Kwaliteit van de leiding	2	2	56.250
5.4.2	Beleidsplannen	2	2	56.250
5.4.3	Stabiliteit	1	1	4.688
5.4.4	Kwaliteit van de processen	2	1	18.750
5.4.5	Functiedifferentiatie	2	1	18.750
5.4.6	Werking van de AO/IC	2	1	18.750
5.4.7	Voldoen aan privacywetgeving	2	2	56.250
5.5.1	Achterstallig / uitgesteld onderhoud	1	3	23.438
5.5.2	Onderhoudsintensiteit gebouwen	2	3	93.750
5.5.3	Bezettingsgraad	2	2	56.250
5.5.4	Gemiddelde ouderdom gebouwen	2	1	18.750
5.5.5	Toekomstige investeringen gebouwen	2	4	131.250
5.6.1	Gemiddelde ouderdom inventaris	2	2	56.250
5.6.2	Toekomstige investeringen inventaris	1	3	23.438
				1.616.567

Op te nemen risicobuffer

Naar de normen van de Commissie Don dient aan de risicoreserve nog een restrisico toegevoegd te worden. Het restrisico omvat de risico's die er wel zijn maar die niet onderkend zijn of die individueel van een te beperkt belang zijn om financieel tot uitdrukking te brengen. Voor dit restrisico zijn geen normen gesteld. Daarom wordt het uitgangspunt gehanteerd dat in de risicoanalyse ongeveer 95% van de risico's zijn geïdentificeerd en gekwantificeerd. Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond) €1.615.000. Hier komt dus een restrisico boven op van 5%, zijnde (afgerond) € 81.000.

Risicobuffer	Bufferreserve
Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond)	1.615.000
Restrisico (5%)	81.000
	1.696.000

2 Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2023

Inleiding

De Raad van Toezicht is de interne toezichthouder van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en houdt toezicht op het realiseren van de doelen, het beleid en de algemene gang van zaken van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De Raad van Toezicht beoordeelt ook het functioneren van het College van Bestuur en treedt op als werkgever van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van de bestuurders. Daarnaast functioneert de Raad van Toezicht als adviseur van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht richt zich naar het belang van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en de door haar in stand gehouden school op de locaties Athena en Socrates, naar het maatschappelijk belang van het onderwijs en naar het belang van de betrokken stakeholders. Het toezicht van de Raad van Toezicht op het College van Bestuur omvat in ieder geval:

- De maatschappelijke resultaten: de realisatie van de doelstellingen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden;
- De financiële resultaten: efficiency en financiële continuïteit;
- De interne risicobeheersing: de manier waarop risico's worden ingeschat en hoe daarmee wordt omgegaan;
- De financiële verslaggeving;
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording;
- Het draagvlak in de organisatie inzake het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie;
- Naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;
- Naleving van de Code Goed Onderwijsbestuur VO.

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn beschreven in de statuten van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nader uitgewerkt in een toezichtvisie en -kader van de Raad van Toezicht en het reglement van de Raad van Toezicht. Deze documenten zijn te vinden op de website.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies ingesteld: een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie. De commissies vergaderen regelmatig en bereiden de besluitvorming van de Raad van Toezicht voor. De voorbereiding door de commissies laat onverlet de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming van en door de Raad van Toezicht als geheel.

De Auditcommissie beoordeelt de financiële rapportages, de jaarrekening en de begroting alsmede het risicomanagement. Daarnaast onderhoudt de Auditcommissie contact met de externe accountant en adviseert de Auditcommissie de Raad van Toezicht over de benoeming van de externe accountant.

De Remuneratiecommissie ondersteunt bij de werkgeversrol van de Raad van Toezicht en bereidt zaken voor op het gebied van bezoldiging en (her)benoeming. De Remuneratiecommissie voert de voortgangs- en beoordelingsgesprekken met de leden van het College van Bestuur.

Vergaderingen Raad van Toezicht en onderwerpen van bespreking

De Raad van Toezicht heeft in 2023 vier keer regulier vergaderd in aanwezigheid van het College van Bestuur (op 14 maart, 19 juni, 9 oktober en 4 december 2023). Daarnaast zijn er vergaderingen geweest van de Remuneratiecommissie, de Auditcommissie en met stakeholders en is de Raad van Toezicht onderling bijeen geweest. De belangrijkste onderwerpen van bespreking worden hieronder nader toegelicht.

Onderwijsontwikkeling en kwaliteit

Het jaar 2023 was het eerste volledige kalenderjaar sinds de coronapandemie waarin het onderwijs kon plaatsvinden zonder beperkingen. Ook voor de eindexamenkandidaten waren er geen compenserende maatregelen meer en dat zagen we terug in de slagingspercentages, die nog steeds goed waren, maar lager dan in de voorgaande twee jaar.

De NPO-gelden zijn in 2023 vooral ingezet om kleinere klassen mogelijk te maken en voor extra ondersteuning voor de leerlingen, zowel op het gebied van cognitieve en leervaardigheden als voor specifieke zorg door een psycholoog. De besteding van de NPO-gelden heeft in goed overleg tussen het College van Bestuur en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad plaatsgevonden.

In 2023 konden ook de vele bijzondere activiteiten die de school rijk is weer doorgaan, waaronder het winterkamp, de Romereis, de Leidse Model United Nations (LEMUN), diverse toneelvoorstellingen en excursies in binnen- en buitenland. Het zijn deze activiteiten die de school onderscheiden en die een belangrijke rol hebben gespeeld in de toekenning in 2022 van het predicaat Excellente School (met een geldigheid tot en met schooljaar 2024/25).

De Raad van Toezicht is verder verheugd dat in 2023 op beide locaties (weer) leerlingenraden zijn opgericht.

Financiën en risicomanagement

De besprekingen van de belangrijkste financiële documenten, in het bijzonder de jaarrekening en de begroting, zijn voorbereid door de Auditcommissie, die in 2023 twee keer bijeenkwam. De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 19 juni 2023 de jaarrekening 2022 goedgekeurd en in de vergadering van 4 december 2023 de begroting 2024.

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden beschikt over een eigen vermogen dat door de onderwijsinspectie is aangemerkt als 'potentieel bovenmatig'. Het grootste deel van het vermogen is toegewezen aan de bestemmingsreserve 'behoud van onderwijskwaliteit bij krimp', die vooral tussen 2023 en 2025 wordt besteed. De verwachting is dat het aantal leerlingen daarna stabiliseert. Het bestuur heeft mitigerende maatregelen genomen en in voorbereiding om het kostenniveau en de financiering weer in balans te brengen.

In 2023 is een negatief resultaat gerealiseerd en ook voor de komende jaren wordt gewerkt met een negatieve begroting. De Raad van Toezicht monitort de financiële ontwikkeling en de besteding van de bestemmingsreserve. De meerjarenbegroting 2024-2028 blijft in alle jaren binnen de signaleringswaarden van de inspectie voor solvabiliteit, liquiditeit (current ratio), weerstandsvermogen en rentabiliteit.

De controle op de jaarrekening wordt sinds 2017 uitgevoerd door Wijs Accountants, sinds 1 januari 2023 onderdeel van Crowe Foederer. De samenwerking met de accountant verloopt goed en wordt in 2024 voortgezet.

Doelmatigheid

De Raad van Toezicht ziet toe op zowel de rechtmatige als de doelmatige besteding van de middelen die ter beschikking zijn gesteld vanuit het ministerie. De doelmatigheid uit zich in een verantwoorde inzet van middelen, gericht op onderwijskwaliteit. Het toezicht op de doelmatigheid is onderdeel van de planning en control cyclus. In iedere reguliere vergadering van de Raad van Toezicht worden de managementrapportage en het exploitatieoverzicht besproken. Het College van Bestuur doet daarbij verslag van de ontwikkelingen in de inkomsten en uitgaven en geeft een gedetailleerde toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

Bij de bespreking van de meerjarenbegroting staat de Raad van Toezicht stil bij de toelichting van het College van Bestuur op de voorgestelde investeringen. In 2023 werd duidelijk dat in 2024 en 2025 bezuinigingen noodzakelijk zijn en dat het personeelsbestand kleiner zal worden. De Raad van Toezicht spreekt met het bestuur over de verschillende manieren waarop dit kan worden gerealiseerd en hecht ook veel waarde aan het goede gesprek hierover tussen het bestuur en de medezeggenschapsraad.

Organisatieontwikkeling

In 2023 hebben de Raad van Toezicht en het College van Bestuur een aantal keer gesproken over de ontwikkeling van de organisatie. Daarbij ging het onder andere over de voor- en nadelen van de bestaande platte organisatiestructuur. De Raad van Toezicht heeft de nieuwe bestuurders gevraagd een voorstel voor te bereiden.

Werkgeverschap College van Bestuur

In 2023 zijn beide leden van het College van Bestuur op eigen initiatief vertrokken en vervangen.

Inge Krul is als voorzitter van het College van Bestuur opgevolgd door Renate de Vries per augustus 2023. Voor deze benoeming is de procedure voor de werving en selectie op de gebruikelijke wijze verlopen. Er is een benoemingsadviescommissie ingesteld, die bestond uit twee leden van de Raad van Toezicht, twee leden van de GMR (uit de personeelsgeleding en de leerlinggeleding) en de andere rector c.q. lid van het College van Bestuur.

Voor de periode tussen het vertrek van de ene voorzitter en de komst van de andere heeft de Raad van Toezicht Hans Freitag aangetrokken als interim rector-bestuurder. Toen Patrick Pijnenburg, lid van het College van Bestuur, zijn vertrek aankondigde, heeft de Raad van Toezicht Hans Freitag bereid gevonden deze rol ook het schooljaar 2023-2024 te vervullen. Eind 2023 is de procedure voor zijn opvolging in gang gezet.

Overleg met stakeholders

De Raad van Toezicht woont twee keer per jaar een deel van de vergadering van de GMR bij. Op 3 juli 2023 stonden de formatie en de algemene gang van zaken op de agenda. Op 4 december 2023 hebben we met elkaar gesproken over de financiële situatie, de organisatiestructuur en het proces voor de totstandkoming van het nieuwe schoolplan.

Op 17 februari 2023 heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht samen met een lid van het College van Bestuur het jaarlijkse gesprek gevoerd met de wethouder Onderwijs van de gemeente Leiden,

Abdelhaq Jermoumi. Aan de orde waren onder andere de financiële situatie en het jaarverslag, de onderwijsresultaten en de samenwerking met andere scholen en organisaties in Leiden.

Code goed onderwijsbestuur VO

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden onderschrijft de Code goed onderwijsbestuur VO van de VO-raad. De Stichting werkt en handelt conform de geest van de code. De Raad van Toezicht heeft in 2021 met de Code goed onderwijsbestuur VO als uitgangspunt een Toezichtvisie en -kader vastgesteld. Ook zijn in dat jaar de reglementen van de Raad van Toezicht en van de Remuneratiecommissie en de Auditcommissie geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. In 2022 heeft een geringe aanpassing van het reglement van de Raad van Toezicht plaatsgevonden naar aanleiding van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR). In 2023 zijn geen reglementen aangepast.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Op 4 december 2023 is de Raad van Toezicht onderling bijeengekomen voor de jaarlijkse zelfevaluatie. Als leidraad voor de zelfevaluatie is gebruik gemaakt van de handreiking voor de evaluatiecyclus van de VTOI-NVTK en het bijbehorende werkboek. In 2022 zijn drie van de zeven principes besproken, in 2023 de andere vier, namelijk 1) integriteit, 2) professionaliteit, 3) transparantie en 4) verantwoordelijkheid. Ook is bij deze bijeenkomst gesproken over een introductieprogramma voor nieuwe leden van de Raad van Toezicht.

Samenstelling en vergoeding Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden, die worden benoemd door de Gemeenteraad van de Gemeente Leiden:

- één lid op bindende voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad;
- twee leden op bindende voordracht van de oudergeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad;
- twee leden op niet-bindende voordracht van de Raad van Toezicht.

Er zijn in 2023 geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Per 1 januari 2024 is Sigrid Pikker afgetreden vanwege het bereiken van het einde van de benoemingstermijn. Zij wordt opgevolgd door José Tijssen, die per die datum is benoemd door de Gemeente Leiden op voordracht van de oudergeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een vaste honorering. De RvT heeft de bezoldiging voor 2023 vastgesteld op 30% van de bedragen van de Adviesregeling honorering toezichthouders onderwijs van de VTOI-NVTK. Dit betekent voor de leden van de RvT een bezoldiging van €3.625 (30% van € 12.084) en voor de voorzitter van €5.438 (30% van € 18.126). Met deze bedragen wordt ook voldaan aan de Wet Normering Topinkomens (maximale bezoldiging van € 15.400 resp. € 23.100) voor scholen in WNT-klasse C. BTW is niet van toepassing.

Samenstelling Raad van Toezicht in 2023

Naam	Op voordracht van	Functie binnen RvT	Datum aantreden	Datum einde 1 ^e termijn	Datum einde 2 ^e termijn
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	GMR	Voorzitter RvT Lid RC	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	Oudergeleding GMR	Vicevoorzitter RvT Voorzitter RC	1 januari 2016	1 januari 2020	1 januari 2024

Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	Oudergeleding GMR	Voorzitter AC	1 januari 2021	1 januari 2025	1 januari 2029
Mr. A.H. (Anton) den Held	RvT	Lid AC	1 januari 2018	1 januari 2022	1 januari 2026
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	RvT		1 januari 2021	1 januari 2025	1 januari 2029

RvT = Raad van Toezicht, RC = Remuneratiecommissie, AC = Auditcommissie

Nevenfuncties leden van de Raad van Toezicht in 2023

Naam	Hoofdactiviteit	Deelactiviteiten
Dr. W.P. (Willem Peter) de Ridder	- Directeur Futures Studies	- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Woningstichting Nieuwkoop - Vicevoorzitter Raad van Toezicht PEP Den Haag - Lid Raad van Commissarissen De Goede Woning, Zoetermeer - Lid Raad van Toezicht De Hartekamp Groep, Velsbroek - Extern lid Audit Committee Ministerie van Justitie en Veiligheid
Drs. S.L. (Sigrid) Pikker	- Directeur Bureau Interim&Transitie	- Lid Raad van Commissarissen Woonzorg NL - Lid Raad van Commissarissen Waterweg Wonen
Drs. N.J. (Nellie) van de Griend	- Directeur Faculteit Technologie, Innovatie en Samenleving, Haagse Hogeschool	- Lid Maatschappelijke Raad van Advies Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden - Lid Algemeen Bestuur Stichting Toekomstbeeld der Techniek
Mr. A.H. (Anton) den Held		- Bestuurslid Horst Gerson Lezingen
Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson	- Hoogleraar Europees recht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden	- Lid Raad van Bestuur EU-Grondrechtenagentschap, Wenen - Bestuurslid Kirchheiner Stichting voor Ombudsman en Democratie - Bestuurslid Stichting Geuzenpenning, Vlaardingen

3 Jaarrekening

3.1 Algemene toelichting

3.1.1 Activiteiten

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is het bevoegd gezag van Stedelijk Gymnasium Athena en Stedelijk Gymnasium Socrates. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Leiden.

3.1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden bedraagt per 31 december 2023 € 5.684.923 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

3.1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is feitelijk gevestigd op Fruinlaan 15, 2313 EP te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27362816.

3.1.4 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

3.1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

3.1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.2 Algemene grondslagen

3.2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

3.2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

3.2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500; investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom ligt bij het schoolbestuur. Gebouwen die van de gemeente om niet in juridisch eigendom zijn verkregen dienen bij onttrekking aan de bestemming te worden overgedragen aan de betreffende overheidsinstantie. Daarom zijn deze gebouwen niet op de balans opgenomen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de schoolgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Verbouwingen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende jaarlijkse afschrijvingspercentages zijn:

Schoolmeubilair	6,67%
Overig meubilair	6,67%
Inventaris ICT	20%
Audiovisuele middelen	20%
Overige inventaris	10%
Duurzame leermiddelen	10%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.3.2 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de

verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3.4 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting Stedelijk Gymnasium. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserves publiek

Risicoreserve

Deze buffer is gevormd naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse.

Bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs bij een te verwachten leerlingendaling op de middellange termijn te borgen. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs

Het niet-bestede deel van de in 2021 ontvangen bekostiging m.b.t. het Nationaal Programma Onderwijs is als een bestemmingsreserve opgenomen. Deze middelen zullen binnen de verlengde looptijd van het programma uitgegeven worden. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.

Bestemmingsreserves privaat

Deze private reserve betreft het door het bestuur reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van de school tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming.

3.3.5 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening. Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO)

In de CAO 2023-2024 is een persoonlijk budget opgenomen van 90 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Tot en met 2022-2023 konden deze uren gespaard worden. Vanaf 2023-2024 is er een mogelijkheid om de uren te kapitaliseren voor kinderopvang of aanvullend pensioen. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Voorziening spaarverlof

Een aantal medewerkers maakt gebruik van het recht om per jaar 60 uur verlof te sparen (CAO VO 15.8). De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor de werknemers de toekomstige kosten in te schatten. De voorziening is opgenomen tegen de genormeerde bedragen uit de CAO VO (bijlage 5).

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

Werkloosheidsbijdragen

Uitkeringskosten inzake ontslagen werknemers worden door DUO voor 25% verrekend. De voorziening WW-uitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen tot de maximale einddatum.

Voorziening groot onderhoud

De stichting maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2019 t/m 2023 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

3.3.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen zoals verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het Samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum wordt verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

3.4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.5 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva (pensioenvoorziening).

3.4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

3.5 Financiële instrumenten en risicobeheersing

3.5.1 Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Liquiditeitsrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

3.6 Balans per 31 december 2023 (na resultaatverdeling)

Activa	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa				
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.025.416		1.033.210	
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	717.881		708.027	
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	<u>21.803</u>		<u>11.222</u>	
		1.765.100		1.752.459
1.2.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW	-		-	
1.2.2.3 Gemeente Leiden	4.374		90.088	
1.2.2.10 Overige vorderingen	183.952		100.535	
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	204.230		109.210	
1.2.2.14 Te ontvangen intrest	<u>12.391</u>		<u>948</u>	
		404.947		300.781
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen	334		284	
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>9.597.337</u>		<u>11.543.059</u>	
		9.597.671		11.543.343
		<u>11.767.718</u>		<u>13.596.583</u>

Passiva	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	544.886		844.886	
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	5.133.133		6.635.176	
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	<u>6.904</u>		<u>24.391</u>	
		5.684.923		7.504.453
2.2 Voorzieningen				
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	358.444		240.021	
2.2.1.2 Verlofsparen	231.185		159.760	
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	101.253		119.561	
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	4.765		35.907	
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>3.235.382</u>		<u>3.106.784</u>	
		3.931.029		3.662.033
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren	129.356		350.249	
2.4.9 Belastingen en premies	741.650		695.123	
2.4.10 Pensioenen	187.180		203.187	
2.4.12 Overige kortlopende schulden	164.522		322.514	
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	6.324		12.124	
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	262.403		241.815	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	469.076		449.162	
2.4.19 Overige overlopende passiva	<u>191.255</u>		<u>155.923</u>	
		2.151.766		2.430.097
		<u>11.767.718</u>		<u>13.596.583</u>

3.7 Staat van baten en lasten 2023

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	17.323.181	17.035.253	17.005.968
3.2 Overige overheidsbijdragen	4.374	5.000	3.771
3.5 Overige baten	401.819	284.552	401.805
Totaal baten	17.729.374	17.324.805	17.411.544
Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.996.482	14.709.381	15.061.520
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	255.835	325.915	287.163
4.3 Huisvestingslasten	1.171.620	1.247.530	1.114.910
4.4 Overige lasten	2.200.312	1.880.966	1.968.260
Totaal lasten	19.624.249	18.163.792	18.431.853
Saldo baten en lasten	-1.894.875	-838.987	-1.020.309
5. Financiële baten en lasten	75.345	52.000	-29.904
Totaal resultaat	-1.819.530	-786.987	-1.050.213

3.8 Kasstroomoverzicht

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-1.894.875		-1.020.309
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen		255.835		287.163
Mutaties voorzieningen		268.996		387.144
Verandering in vlottende middelen				
Vorderingen	-104.166		445.299	
Schulden	<u>-278.331</u>		<u>335.356</u>	
		<u>-382.497</u>		<u>780.655</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		-1.752.541		434.653
Ontvangen intrest		75.345		-29.904
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-1.677.196</u>		<u>404.749</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa		-268.476		-586.171
Mutatie liquide middelen		<u>-1.945.672</u>		<u>-181.422</u>

3.9 Toelichting op de balans per 31 december 2023

Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf-prijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijving 2023	Desinveste-ring 2023	Afschrijving desinveste-ring	Aanschaf-prijs 31-12-2023	Afschrijving cumulatief 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2023
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen										
- Verbouwingen	1.498.833	465.623	1.033.210	68.753	76.547	0	0	1.567.586	542.170	1.025.416
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur										
- Schoolmeubilair	298.781	203.826	94.955	0	19.748	0	0	298.781	223.574	75.207
- Overig meubilair	258.564	85.189	173.375	66.781	18.406	0	0	325.345	103.595	221.750
- Inventaris ICT	448.550	181.776	266.774	54.437	80.001	76.306	76.306	426.681	185.471	241.210
- Audiovisuele middelen	480.846	347.170	133.676	41.200	50.321	2.914	2.914	519.132	394.577	124.555
- Overige inventaris	77.988	38.741	39.247	23.727	7.815	7.898	7.898	93.817	38.658	55.159
	1.564.729	856.702	708.027	186.145	176.291	87.118	87.118	1.663.756	945.875	717.881
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa										
- Duurzame leermiddelen	28.945	17.723	11.222	13.578	2.997	0	0	42.523	20.720	21.803
Totaal materiële vaste activa	3.092.507	1.340.048	1.752.459	268.476	255.835	87.118	87.118	3.273.865	1.508.765	1.765.100

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW		-		-
1.2.2.3 Gemeente Leiden				
- Onroerende zaakbelasting	-		86.317	
- Vergoeding gebruik gymzalen	4.374		3.771	
		4.374		90.088
1.2.2.10 Overige vorderingen				
- Te ontvangen uitkeringen	115.232		57.531	
- Overige	68.720		43.004	
		183.952		100.535
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten		204.230		109.210
1.2.2.14 Te ontvangen intrest		12.391		948
Totaal vlottende activa		404.947		300.781
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen		334		284
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen				
Betaalrekeningen ABN AMRO	303.600		2.074.664	
Betaalrekeningen ING	20.476		998.701	
Betaalrekening Rabobank	2.288		992.603	
Betaalrekening BNG Bank	2.514.985		2.491.045	
Spaarrekeningen ABN AMRO	2.824.275		2.993.688	
Spaarrekeningen ING	1.941.713		992.358	
Spaarrekening Rabobank	990.000		-	
Deposito ABN AMRO	1.000.000		1.000.000	
		9.597.337		11.543.059
		9.597.671		11.543.343

De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Over het bedrag dat tussentijds van het (jaar)deposito bij de ABN AMRO opgenomen wordt, wordt alleen een basisrente vergoed. De rentepercentages staan niet vast en varieerden in 2023 tussen 0,25% en 1,7%.

Passiva

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	544.886	844.886
Bestemmingsreserves publiek	5.133.133	6.635.176
Bestemmingsreserves privaat	<u>6.904</u>	<u>24.391</u>
	<u>5.684.923</u>	<u>7.504.453</u>

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
	1-1-2023	resultaat	mutaties	31-12-2023
2.1.1.1 Algemene reserve	844.886	-300.000	-	544.886
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek				
- Risicoreserve	1.696.000	-	-	1.696.000
- Reserve meerjarige krimp	4.361.775	-1.396.318	-	2.965.457
- Reserve Nationaal Programma Onderwijs	<u>577.401</u>	<u>-105.725</u>	-	<u>471.676</u>
	<u>6.635.176</u>	<u>-1.502.043</u>	-	<u>5.133.133</u>
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat				
- Reserve klassieke culturele reizen	22.322	-15.418	-	6.904
- Reserve lustrum	<u>2.069</u>	<u>-2.069</u>	-	-
	<u>24.391</u>	<u>-17.487</u>	-	<u>6.904</u>
Totaal vermogen	<u>7.504.453</u>	<u>-1.819.530</u>	-	<u>5.684.923</u>

- De risicoreserve is gevormd als buffer die aangehouden wordt om risico's op te kunnen vangen. Zie: risicoanalyse (paragraaf 1.9).
- De reserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs op de middellange termijn te borgen bij een te verwachten leerlingendaling. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 1.4.
- De reserve Nationaal Programma Onderwijs betreft het niet-bestede deel van de in 2021 t/m 2023 ontvangen bekostiging. Deze middelen zullen binnen de verlengde looptijd van het programma uitgegeven worden.
- De reserve klassieke culturele reizen is gevormd als buffer voor eventuele tegenvallers tijdens de jaarlijkse reis van klas vijf. Bovendien wordt hij gebruikt als noodfonds voor ouders die niet in staat zijn de hele reissom te betalen.
- De reserve lustrum wordt iedere vijf jaar aangewend om iets 'extra's' te kunnen organiseren.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Levensfasebewust personeelsbeleid	358.444	240.021
Verlofsparen	231.185	159.760
Jubileumvoorziening	101.253	119.561
Werkeloosheidsbijdragen	4.765	35.907
Voorziening groot onderhoud	<u>3.235.382</u>	<u>3.106.784</u>
	<u>3.931.029</u>	<u>3.662.033</u>

	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo
	1-1-2023	2023	2023	31-12-2023
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	240.021	175.188	-56.765	358.444
2.2.1.2 Verlofsparen	159.760	124.515	-53.090	231.185
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	119.561	-13.402	-4.906	101.253
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	35.907	-13.113	-18.029	4.765
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>3.106.784</u>	<u>282.000</u>	<u>-153.402</u>	<u>3.235.382</u>
Totaal voorzieningen	<u>3.662.033</u>	<u>555.188</u>	<u>-286.192</u>	<u>3.931.029</u>

Onderverdeling voorzieningen

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1jaar
Levensfasebewust personeelsbeleid	-	358.444
Verlofsparen	-	231.185
Jubileumvoorziening	5.390	95.863
Werkeloosheidsbijdragen	4.765	-
Voorziening groot onderhoud	<u>163.016</u>	<u>3.072.366</u>
	<u>173.171</u>	<u>3.757.858</u>

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren		129.356		350.249
2.4.9 Belastingen en premies				
- Te betalen loonheffing	657.362		662.013	
- Te betalen premie verzuimverzekering	<u>84.288</u>		<u>33.110</u>	
		741.650		695.123
2.4.10 Te betalen pensioenpremies		187.180		203.187
2.4.12 Overige kortlopende schulden				
- Te betalen WW-uitkeringen	504		8.730	
- Te betalen resturen	146.679		294.269	
- Te betalen gelden Kerstactie	17.128		17.186	
- Overige	<u>211</u>		<u>2.329</u>	
		164.522		322.514
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW		6.324		12.124
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen				
- Vooruit ontvangen Gemeente Leiden nieuwbouw (1 ^e inrichting)	228.080		228.080	
- Overige vooruit ontvangen bedragen	<u>34.323</u>		<u>13.735</u>	
		262.403		241.815
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen				
- Te betalen vakantiegeld		469.076		449.162
2.4.19 Overige overlopende passiva				
- Te betalen bindingstoelage	35.719		42.546	
- Nog te betalen kosten	<u>155.536</u>		<u>113.377</u>	
		191.255		155.923
		<u>2.151.766</u>		<u>2.430.097</u>

3.10 Niet uit de balans blijvende activa en passiva

Langlopende vordering OCW

Vanwege het vervallen van de 'Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018' per 1 januari 2023 is er geen sprake meer van een vordering OCW of overlopend actief per 31 december 2023.

Lease- en huurverplichtingen

Met Konica Minolta is voor diverse copiers een huur- en serviceovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 april 2022 tot en met 31 maart 2027 (ca. € 24.000 per jaar).

Met de Lage Landen is een huurovereenkomst afgesloten voor een RISO GL9730 voor de periode van 4 april 2023 tot en met 3 april 2028 (ca. € 25.000 per jaar).

Met Langerak de Jong is een huurovereenkomst afgesloten voor vier koffieautomaten voor de periode 1 februari 2022 tot en met 12 januari 2027 (ca. € 4.500 per jaar).

Met Wentzo is een overeenkomst afgesloten voor 'Wifi as a Service' en 'Switch as a Service' (beide locaties) voor de periode 1 november 2023 tot en met 31 oktober 2028 (ca. € 80.000 per jaar).

Verwarming en elektra

Met Vattenfall is een aansluitovereenkomst stadswarmte t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat afgesloten voor de periode van 1 december 2019 tot 1 december 2034.

Met Vattenfall is een overeenkomst afgesloten voor transport en levering van gas en levering van elektriciteit t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 januari 2027.

Met Vattenfall is een overeenkomst afgesloten voor levering van gas en elektriciteit t.b.v. de Fruinlaan voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 januari 2027.

Schoonmaak

Met Effektief is een overeenkomst aangegaan voor schoonmaakdienstverlening voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van zeven keer één jaar (ca. €290.000 per jaar).

Schoolboeken

Met Van Dijk Educatie is een overeenkomst aangegaan voor de levering van schoolboeken voor de periode 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2024 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van twee keer één jaar en een tweezijdige verlengingsmogelijkheid van vier keer één jaar (ca. € 600.000 per jaar).

Licenties

Met Aareon is een overeenkomst aangegaan voor Facilitor FMS voor de periode 1 oktober 2023 tot en met 30 september 2026.

Inzet tijdelijk personeel

Met Het Studielokaal is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de inzet van tijdelijk personeel ter verhoging van het leerrendement van leerlingen en verlaging van de werklust onder docenten voor de periode van 1 december 2021 tot en met 30 juni 2024.

Met Inwijs B.V. is een raamovereenkomst gesloten voor het op afroep beschikbaar stellen van personeel ter ondersteuning van leerlingen en/of onderwyzend personeel voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2025.

3.11 Toelichting op de staat van baten lasten 2023

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
Basisbekostiging	15.230.448	14.803.205	14.812.017
Vermindering i.v.m. uitkeringskosten	-117.955	-165.000	-120.004
Functiemix randstadregio's	311.583	321.588	315.463
Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim	222.998	356.425	370.993
Nationaal Programma Onderwijs	871.045	871.045	622.175
Aanvullende bekostiging werkdrukverlichting	557.371	563.252	586.271
Aanvullende bekostiging eindexamens	-	-	89.581
Nieuwkomers VO	11.704	12.700	12.300
Ontvangen doorbetalingen	207.763	228.338	257.948
Rijksbijdrage SWV			
Overige	43.448	47.700	73.747
	<u>17.338.405</u>	<u>17.039.253</u>	<u>17.020.491</u>
Afdracht bekostiging (VAVO-)leerlingen	-15.224	-4.000	-14.523
	<u>17.323.181</u>	<u>17.035.253</u>	<u>17.005.968</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeente Leiden vergoeding gymlokalen	4.374	5.000	3.771
Gemeente Leiden overig	-	-	-
	<u>4.374</u>	<u>5.000</u>	<u>3.771</u>
3.5 Overige baten			
Ouderbijdragen klassieke culturele reizen	295.057	265.000	286.865
Detachering personeel	-	4.000	61.688
Verhuur lokalen	2.650	2.000	20.700
Huur lockers leerlingen	-	-	13.583
Opbrengsten lustrum	47.005	-	-
Overige baten	57.107	13.552	18.969
	<u>401.819</u>	<u>284.552</u>	<u>401.805</u>

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Lasten			
4.1 Personeelslasten			
Lonen en salarissen	14.964.128	14.356.848	14.413.938
Overige personele lasten	1.454.001	796.533	1.045.322
Af: uitkeringen	-421.647	-444.000	-397.740
	15.996.482	14.709.381	15.061.520
<i>Uitsplitsing lonen en salarissen</i>			
Brutolonen en salarissen	11.807.465	-	11.099.892
Sociale lasten	1.499.022	-	1.479.290
Pensioenpremies	1.657.641	-	1.834.756
<u>Lonen en salarissen</u>	<u>14.964.128</u>	<u>-</u>	<u>14.413.938</u>
<i>Lonen en salarissen naar kostendrager</i>			
Directie	433.541	549.195	530.917
Onderwijzend personeel	12.716.684	12.157.709	12.263.424
Onderwijs ondersteunend personeel	1.813.903	1.649.944	1.619.597
	<u>14.964.128</u>	<u>14.356.848</u>	<u>14.413.938</u>
<i>Uitsplitsing overige personele lasten</i>			
Dotatie personele voorzieningen	-13.402	1.000	6.428
Uitzendkrachten en inhuur personeel	1.108.366	506.333	766.274
Scholing en coaching	123.555	118.200	99.274
Werving	55.350	20.000	4.896
Arbozorg	43.572	37.000	38.005
Geschenken personeel	24.136	24.000	41.905
Personeelsfeesten	54.787	35.000	33.790
Kantinekosten personeel	37.448	29.000	34.895
Overige	20.189	26.000	19.855
<u>Overige personele lasten</u>	<u>1.454.001</u>	<u>796.533</u>	<u>1.045.322</u>
Bij de stichting waren in 2023 gemiddeld 149,22 fte's werkzaam (2022: 147,81)			
Onderverdeeld naar:		2023	2022
Directie		2,99	4,00
Onderwijzend personeel		119,43	118,97
Onderwijs ondersteunend personeel		26,80	24,84
		<u>149,22</u>	<u>147,81</u>

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Verbouwingen	76.547	80.444	69.141
Schoolmeubilair	19.748	22.149	19.745
Overig meubilair	18.406	27.573	12.813
Inventaris ICT	80.001	121.956	81.963
Audiovisuele middelen	50.321	60.695	94.047
Overige inventaris	7.815	7.019	6.559
Duurzame leermiddelen	2.997	6.079	2.895
	255.835	325.915	287.163
4.3 Huisvestingslasten			
Huur sportvelden	52.787	50.000	37.629
Huur (gym)lokalen	36.739	34.000	27.088
Klein onderhoud en reparaties	56.347	66.000	63.826
Contractonderhoud	57.056	55.000	49.163
Kleine aanpassingen gebouw	8.631	30.000	1.612
Energie en water	269.465	312.600	151.809
Schoonmaakkosten	335.812	336.936	351.342
Vuilafvoer	25.890	21.000	21.156
Heffingen	8.366	10.600	13.064
Beveiliging gebouw	17.592	13.250	14.346
Tuinonderhoud	7.672	7.802	6.385
Dotatie voorziening onderhoud	282.000	282.000	348.000
Overige	13.263	28.342	29.490
	1.171.620	1.247.530	1.114.910

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
<i>Administratie en beheerslasten</i>			
Kosten Raad van Toezicht	22.301	26.825	18.783
Kosten MR	3.922	2.050	2.462
Accountantskosten	32.461	36.541	32.717
Administratiekantoor	64.995	54.190	53.203
(Juridische) advisering	35.542	50.000	45.695
Verzekeringen	22.632	20.000	19.099
Contributies besturenorganisaties	57.274	65.159	80.730
Werving leerlingen en PR	46.860	55.000	67.973
Representatiekosten naar derden	7.427	5.000	12.182
Portokosten	6.971	6.440	5.901
Telefoon en internet	37.658	41.220	50.593
Licenties administratieve software	174.554	169.040	155.588
Kantoorkosten	11.016	14.000	12.319
Overige	2.205	2.800	5.357
	<u>525.818</u>	<u>548.265</u>	<u>562.602</u>
	-----	-----	-----
<i>Verlooptabel accountantskosten</i>			
	2023		2022
	Crowe		Wijs
	Foederer		
Onderzoek jaarrekening	32.461		29.508
Andere controleopdrachten	-		-
Fiscale adviezen	-		-
Andere niet-controlediensten	-		3.209
	<u>32.461</u>		<u>32.717</u>
<u>Accountantskosten</u>	<u>32.461</u>		<u>32.717</u>
	-----		-----
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Meubilair en inventaris < € 500	28.306	9.500	10.262
ICT < € 500	7.307	7.000	5.929
Onderhoud meubilair en inventaris	10.975	10.500	7.215
Systeembeheer en diverse ICT	76.172	61.100	129.052
Leermiddelen	159.785	148.200	158.983
Schoolboeken	607.660	540.600	545.166
(Culturele) activiteiten	233.726	111.000	93.527
Sportactiviteiten	45.967	39.000	43.563
Kosten klassieke culturele reizen	310.475	279.000	303.156
Licenties onderwijssoftware	18.044	29.500	13.105
Reproductiekosten	99.382	86.900	88.806
	<u>1.597.799</u>	<u>1.322.300</u>	<u>1.398.764</u>
	-----	-----	-----

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
<i>Overige</i>			
Bankkosten	2.301	2.200	2.667
Kosten reünie	63.025	-	-
EHBO en overige	11.369	8.201	4.227
	<u>76.695</u>	<u>10.401</u>	<u>6.894</u>
	-----	-----	-----
	<u>-----</u>	<u>-----</u>	<u>-----</u>
Totaal overige lasten	<u>2.200.312</u>	<u>1.880.966</u>	<u>1.968.260</u>
	-----	-----	-----
5. Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	75.399	52.000	3.512
5.2 Rentelasten	-54	-	-33.416
	<u>75.345</u>	<u>52.000</u>	<u>-29.904</u>
	-----	-----	-----

3.13 Model E: Verbonden partijen

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteiten
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden	Leiden	Stichting	Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften een passend onderwijsaanbod bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereidt op een arbeidsplaats
Stichting Schoolfonds Stedelijk Gymnasium	Leiden	Stichting	Innen van ouderbijdragen t.b.v. het bieden van extra onderwijsvoorzieningen

3.14 Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie studieverlof 2021	125214	27-6-2021	Ja
Subsidie studieverlof 2022	131744	19-6-2022	Ja
Subsidie studieverlof 2022	137225	19-6-2022	Ja
Subsidie studieverlof 2022	137306	11-10-2022	Ja
Subsidie studieverlof 2023	144069	20-6-2023	Onderhanden

3.16 WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000 (Klasse C – 7 complexiteitspunten).

Complexiteitspunten per criterium:

- Totale baten 2021 zijn € 17.689.256: 4 punten;
- Aantal bekostigde leerlingen op 1-10-2021 is 1822: 2 punten;
- Gewogen aantal onderwijssoorten is 1: 1 punt.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	I.M. Krul	P.J. A. Pijnenburg	R.A. de Vries
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 30-4	1/1 - 14/8	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	47.531	90.499	48.508
Beloningen betaalbaar op termijn	6.918	12.028	8.796
<i>Subtotaal</i>	54.449	102.528	57.304
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	52.274	98.449	66.649
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	54.449	102.528	57.304
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	2.175 een nabetaling van €6.372 heeft betrekking op 2022	4.078 een nabetaling van €6.922 heeft betrekking op 2022	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	I.M. Krul	P.J. A. Pijnenburg	
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.374	109.730	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.961	20.175	
<i>Subtotaal</i>	136.335	129.905	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	154.000	154.000	
Bezoldiging	136.335	129.905	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	H.A.T.G. Freitag	
Functiegegevens	Lid CvB	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar	3/4 - 31-12	n.v.t.
Aantal maanden functievervulling in het kalenderjaar	9	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1015	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaxima		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	212	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	244.200	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode	215.180	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	126.875	
Bezoldiging gehele periode kalender maand 1 t/m 12	126.875	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	
Bezoldiging	126.875	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
	n.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	W.P. de Ridder	S.L. Pikker	A.H. den Held	N.J. van de Griend	R.A. Lawson	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	5.438	3.625	3.625	3.625	3.625	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.850	15.900	15.900	15.900	15.900	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	5.438	3.625	3.625	3.625	3.625	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan						
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling						
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022						
bedragen x € 1	W.P. de Ridder	S.L. Pikker	A.H. den Held	N.J. van de Griend	R.A. Lawson	
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	4.725	3.150	3.150	3.150	3.150	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.100	15.400	15.400	15.400	15.400	15.400

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.17 Voorstel bestemming resultaat

Het College van Bestuur stelt voor om het negatief resultaat over 2023 ad € 1.819.530 op onderstaande wijze ten laste te brengen van de reserves. Vooruitlopend op de vaststelling door het College van Bestuur is dit reeds in de jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	€	-300.000
Reserve meerjarige krimp	€	-1.396.318
Reserve Nationaal Programma Onderwijs	€	-105.725
Bestemmingsreserve klassieke culturele reizen	€	-15.418
Bestemmingsreserve lustrum	€	-2.069
	€	<u>-1.819.530</u>

3.18 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Het jaarverslag is opgemaakt d.d. 29 mei 2024 en op 17 juni 2024 vastgesteld.

drs. R.A. de Vries

drs. H.A.T.M. Freitag, mem.

4 Overige gegevens

4.1 Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht

Deze jaarrekening is op 17 juni 2024 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Dr. W.P. de Ridder (voorzitter)

Drs. N.J. van de Griend

Mr. A.H. den Held

Prof. dr. R.A. Lawson

A.J. Tijssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 27 juni 2024
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Was getekend: Drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA

Bijlage I. Jaarverslag GMR 2022-2023

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en de personele geleding hiervan (PMR) van het Stedelijk Gymnasium te Leiden

Samenstelling

Oudergeleding:

Namens locatie Athena: K. Kortekaas en C. van Overbeeke

Namens locatie Socrates: F. Hoogewoning (voorzitter GMR) en G. Knorr

Leerlinggeleding

Namens locatie Athena: T. de Bonth en O. de Theije

Namens locatie Socrates: A. Harmsen en A. van Rijn (voorzitter LMR)

Personeelsgeleding

Namens locatie Athena: J. Boon (secretaris GMR), O. van Dijk, R.J. de Paauw en A. Zakarian

Namens locatie Socrates: A. Reichart, A. Roos (voorzitter PMR), M. Verkooijen en L. Wensing

Ambtelijk secretaris: M. Yntema

Vergaderingen en commissies

De GMR vergaderde dit jaar zeven maal; de eerste vergadering zonder de schoolleiding, één vergadering was een bijzondere vergadering met betrekking tot de werving.

Inhoud

- I) Algemeen
- II) Regelingen
- III) Beleidsstukken
- IV) Huisvesting
- V) Personele wijzigingen

I) Algemeen

Het schooljaar 2022-2023 stond in het kader van verschillende grote veranderingen. Belangrijke aandachtspunten waren de begroting en de werving, het toetsbeleid, de nieuwe CAO en de zoektocht naar een bestuursstructuur waarin ieder personeelslid een

leidinggevende heeft. Tegelijkertijd heeft de schoolleiding geïnvesteerd in het verkrijgen van relevante data om goed op te kunnen acteren, wat in de GMR heeft geleid tot een duidelijke weergave van de stand van zaken.

II) Regelingen

Formatieplanning 2023

De GMR heeft ingestemd met de formatieplanning 2023.

Vakantieregeling 2023-2024

De GMR heeft ingestemd met de vakantieregeling 2023-2024.

PTA en examenreglement 2022-2023 incl. PTA cohort 21-24

De GMR heeft ingestemd met het vernieuwde PTA en examenreglement.

Cameratoezicht

De GMR heeft haar instemming op het voorstel cameratoezicht vanwege vandalisme op Socrates onthouden vanwege de wens om meer informatie en garanties.

Activiteitenplan 2022-2023

De GMR heeft positief geadviseerd over het activiteitenplan 2022-2023.

Meerjarenbegroting 2023-2027

De GMR heeft positief geadviseerd over de meerjarenbegroting 2023-2027. De begroting laat een neiging tot negatieve resultaten zien, negatiever dan wenselijk, zelfs met het oog op de bestaande reserves boven de signaleringswaarde. De schoolleiding heeft aangegeven mitigerende maatregelen te verkennen en het voornemen te hebben om de verwachte negatieve curve om te buigen. Tegelijkertijd hoopt de schoolleiding in 2027 een reserve rond de signaleringswaarde te hebben. Gezien het inzicht van de schoolleiding in het probleem en het voornemen tijdig mogelijkheden tot ingrijpen in de curve te onderzoeken is besloten in te stemmen met de begroting. Toekomstige ontwikkelingen zoals mitigerende maatregelen zullen worden overlegd met de GMR.

Coronagerelateerd

Coronaprotocol

De GMR heeft ingestemd met het voorgestelde coronaprotocol, dat verschillende scenario's bevat voor het geval corona wederom grote effecten op de maatschappij zou hebben.

NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs)

Om negatieve effecten van corona te verzachten heeft de overheid geld vrijgemaakt; door nieuwe wetgeving kan dit geld over een langer tijdsbestek worden uitgesmeerd, tot en met schooljaar 2024-2025. Op deze school is dit geld onder meer geïnvesteerd in het Studielokaal,

dat steunlessen en huiswerkklassen heeft aangeboden, en het aanbieden van examentrainingen. Daarnaast hebben de verschillende leerlagen activiteiten ondernomen met als doel de sociale cohesie te versterken. Bijzonder is het aannemen van een schoolpsycholoog, om leerlingen met beperkte psychische klachten te helpen. Dit alles is gebeurd in overleg met en instemming van de GMR.

III) Beleidsstukken

Leerlingenraad

Tot grote tevredenheid van de GMR hebben de leerlingen van de Leerlinggeleding hard gewerkt om een nieuwe Leerlingenraad op te richten. Deze zal komend schooljaar beginnen.

Functiemix

Dit jaar bestond wederom de mogelijkheid voor personeelsleden om te solliciteren naar een doorgroei naar de LD-schaal. Het wettelijke beleid hieromtrent is beëindigd, maar de schoolleiding handhaaft op dit moment de eerder vastgestelde kaders.

Nieuwe CAO

De nieuwe CAO heeft geleid tot een uitbreiding van het persoonlijk budget en tot nieuwe gelden bedoeld om de werkdruk op scholen te verminderen. Ondersteund door de schoolleiding heeft de PMR onder het personeel de meest voorkomende wensen geïnventariseerd, zowel wensen waarvoor geldelijke investeringen vereist zijn als wensen die zonder geldelijke investering gerealiseerd kunnen worden. Op basis hiervan is een gefaseerd werkdrukvermindingsplan opgesteld door de PMR en besproken met de schoolleiding, die haar goedkeuring heeft uitgesproken. De gelden voor de uitbreiding van het persoonlijk budget in 2022-2023 werden te laat toegezegd om in de formatie te worden verwerkt vóór het schooljaar en zullen in juli 2023 worden uitbetaald aan die werknemers die door het verhoogde persoonlijk budget formeel meer uren hebben gewerkt dan in de jaartaak is vastgesteld. Tot slot is de mogelijkheid onderzocht om de ontwikkeltijd zo in de formatie te verwerken dat een voltijdsbaan vanaf volgend jaar 24 lesuren van 50 minuten behelst, in plaats van 25 lesuren.

Toetsbeleid

De GMR is dit jaar regelmatig geïnformeerd over het toetsbeleid dat nu ontworpen wordt. Het doel is om schoolbrede kaders voor toetsing (summatief én formatief) neer te zetten, met draagvlak onder het personeel. Aan het eind van het jaar heeft de GMR een tussenstuk mogen ontvangen waarin de voorlopige ideeën hierover zijn verwerkt.

Activiteitenplan 2022-2023

In het activiteitenplan staan concrete onderwerpen omschreven, voortvloeiend uit het schoolplan, die de schoolleiding als speerpunten ziet, waarbij het veelal gaat om doorlopende

processen. De 10 speerpunten zijn een breed en toegankelijk gymnasium, diversiteit, open staan voor anderen, een prettig schoolklimaat, gezamenlijke verantwoordelijkheid docenten, eigen verantwoordelijkheid van leerlingen, ontwikkeling i.p.v. cijfers, differentiatie, ICT en wetenschappelijke inzichten.

ICT

De ICT-omgeving heeft dit jaar niet altijd optimaal gefunctioneerd. Er is tijdelijk een adviseur bedrijfsvoering aangenomen en de afdeling ICT is vernieuwd, met het oog op het verbeteren van de ICT-mogelijkheden op deze school en implementeren van noodzakelijke veranderingen.

Uitstroom

De uitstroom van leerlingen vóór het behalen van het diploma is een aandachtspunt van de schoolleiding, mede met het oog op potentiële krimp en de meerjarenbegroting. Een grote vraag is welk percentage van de uitstroom te vermijden is. De wens bestaat om met vertrekkende leerlingen *exitgesprekken* te voeren om te ontdekken welke redenen deze leerlingen hebben om onze school te verlaten, in de hoop inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor onze school om de uitstroom te verminderen.

PR & Werving

Mede gezien de meerjarenbegroting is er een grote interesse in het neerzetten van een goede werving, om de instroom te vergroten. Mede vanuit de vraag hoe de school zich wil neerzetten heeft er op 6 april een bijzondere bijeenkomst van de GMR en de schoolleiding plaatsgevonden, om hierover te brainstormen. Van de resultaten is een verslag opgesteld. Tegelijkertijd wordt vanuit de Stichting Het Zelfstandige Gymnasium (SHZG) een instroomtraject ontwikkeld waarmee atheneumleerlingen in klas 3 kunnen instromen op een gymnasium met enkel Latijn.

Leidinggevende

Op dit moment is een tweejarige gesprekscyclus voor personeelsleden gezien de huidige grootte van het schoolbestuur niet uitvoerbaar. Afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar andere mogelijkheden, bijvoorbeeld een teamleidersstructuur. Iedere mogelijkheid houdt grote veranderingen in. Het onderzoek is nog niet afgerond en wordt volgend jaar voortgezet, met het doel dat ieder personeelslid een leidinggevende heeft met wie de gesprekscyclus kan worden uitgevoerd.

Formatie

Er zijn verschillende zaken die een grotere rol speelden in de formatie van dit jaar:

- 1) De inzet van de ontwikkeltijd en de PB uren (nieuwe CAO) om een voltijdsbaan gelijk te stellen aan 24 lessen in plaats van 25 lessen.

- 2) De deskundigheidsbevordering wordt opgedeeld in verschillende delen, uitgaande van een voltijdsbaan: 83 uur collectief, 72 uur individueel, 11 uur om een professionaliseringsplan op te stellen.
- 3) Daarnaast krijgt men bij een voltijdsbaan 16 uur om te besteden aan basisvaardigheden en curriculum.
- 4) De vraag uit hoeveel lesweken het schooljaar bestaat is uitgebreid bediscussieerd. Er wordt op dit moment gerekend met 36 lesweken, toetsweken zijn daarin niet meegerekend. In de praktijk zal de bekostiging hetzelfde blijven, waardoor het vergroten van het aantal lesweken uit andere onderdelen van het taakbeleid zou moeten worden betaald. De keuze om met 36 weken te rekenen blijft daardoor gehandhaafd.
- 5) Gezien de negatieve curve in de begroting 'helpt' het natuurlijk personeelsverloop in het verminderen van de fte's.
- 6) Splitsingsfactor: Klas 1 en 2 worden net als klas 5 en 6 gezien als één leertraject. Concreet betekent dit dat voor klas 1 en 2 een lagere splitsingsfactor kan worden gehandhaafd, waardoor in klas 2 de klassen relatief ietwat kleiner zullen zijn, zolang de begroting dit toestaat.

Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO)

Dit jaar is er een MTO afgenomen. De resultaten zijn wisselend. Personeelsleden zijn tevreden over hun eigen handelen, minder over dat van 'de ander'. Er zijn verschillen te zien tussen leeftijdscategorieën. De schoolleiding onderzoekt welke objectieve zaken af te leiden zijn uit het MTO en wat hiermee te doen.

Grensoverschrijdend gedrag van leerlingen

Er zijn dit jaar voorbeelden geweest van vandalisme en drugsgebruik in toiletten. Er wordt contact onderhouden met de wijkagent en maatregelen worden waar nodig genomen.

Examenresultaten

De examenresultaten dit jaar vielen tegen; er wordt onderzoek gedaan naar verbeterpunten om komend jaar het tij te keren.

Overgangsnormen

Dit jaar worden geen bijzondere overgangsnormen toegepast zoals eerder tijdens de jaren met corona. Wel is nu ingesteld dat de mentor en coördinator een leerling kunnen aandragen als uitzonderlijke situatie, de ervaringen hiermee worden volgend jaar geëvalueerd door de GMR.

IV Huisvesting

Dit jaar is begonnen met een grote operatie om het binnenklimaat van eerst Socrates en vervolgens Athena te verbeteren. Een extern bedrijf doet eerst uitvoerig onderzoek om

vervolgens zaken zoals binnenlucht en verwarming aan te passen tot goed werkbare maatstaven; vervolgens bestaat de mogelijkheid om de verduurzaming van het systeem aan te pakken.

V) Personele wijzigingen

I. Krul functioneerde dit jaar als voorzitter van het College van Bestuur en rector op locatie Socrates. In maart heeft zij onze school verlaten voor een nieuwe functie en is zij in deze functies opgevolgd door H. Freitag. Op Athena functioneerde P. Pijnenburg als lid van het College van Bestuur en rector. Aan het einde van het schooljaar neemt hij afscheid om een nieuwe functie te vervullen, het komende schooljaar zullen zijn functies worden overgenomen door R. de Vries, die ook het voorzitterschap van het College van Bestuur op zich zal nemen. R. Dekker functioneerde als conrector Onderwijs en zorg. I. Rodenburg functioneerde als conrector Organisatie en Beheer, maar neemt aan het eind van het schooljaar afscheid om een nieuwe functie te vervullen. Op het moment van schrijven is de positie van conrector Organisatie en Beheer nog niet opgevuld.

Verkiezingen: samenstelling GMR 2023-2024

Aan het einde van het schooljaar 2022-2023 zijn er verkiezingen geweest voor de ouder- en leerlingengeledingen van Athena en Socrates; voor de personeelsgeleding zijn zowel door verkiezingen als interne werving evenveel kandidaten gevonden als er beschikbare plaatsen waren:

Oudergeleding Athena: C. van Overbeeke is herkozen.

Oudergeleding Socrates: F. Hoogewoning neemt afscheid aan het eind van het jaar en wordt opgevolgd door M. Noordover.

Leerlinggeleding Athena: T. de Bonth en O. de Theije deden eindexamen en worden opgevolgd door L. Sadkovich en A. van Zwet.

Leerlinggeleding Socrates: A. Harmsen deed eindexamen en wordt opgevolgd door M. Campo.

Personeelsgeleding Athena: J. Boon, R. de Paauw en A. Zakarian nemen afscheid aan het eind van het jaar en worden opgevolgd door A. al Dweib, S. te Rietstap en A. Sol-Swets.

Personeelsgeleding Socrates: geen wijzigingen

Leiden, 5 juli 2023

Opgesteld door J.T. Boon, secretaris GMR